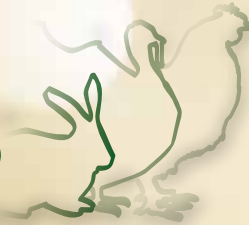

Pluimvee

1

2022

Knaldrang

Kippenmest en kippenstallen: een mogelijke duurzame oplossing voor insecteneiwit

- Landsbond Pluimvee in de bres voor de sector
- ECC norm vleeskippen verhoogt kostprijs met ca. 20%
- Opstarten zonder inzet Lincospectine: een haalbare uitdaging!

Een sprankelend voorbeeld van microbiel evenwicht: Ecobiol® Fizz

Voerwisselingen, vaccinaties, verminderde voeropname – uw koppel staat voor voortdurende uitdagingen. Goed om te weten dat Ecobiol® Fizz u een snelle en gemakkelijke manier geeft om een natuurlijk uitgebalanceerde microbiota te ondersteunen. De oplosbare probiotische tablet verdeelt sporen homogeen in watertanks en voorraadoplossingen, zonder biofilmvorming of verstopping in waterleidingen. Laat de microbiota van uw koppels fonkelen – en uw winst zal schitteren.

animal-nutrition@evonik.com
www.evonik.com/ecobiolfizz

Ecobiol® Fizz

Bepaalde verklaringen zijn mogelijk niet in alle geografische regio's van toepassing. Productgerelateerde claims kunnen verschillen op basis van regionale of nationale vereisten.

Bekijk dit product op
www.vetshops.be

Vraag ernaar bij uw dierenarts.

Verberk Stalnricting

Sterk in techniek. Slim in uitvoering.

Deskundig en doordacht advies voor ombouw naar daglichtstallen met uitloopschuiven en andere emissiearme oplossingen.

www.vsi.be
info@vsi.be

Peter Sichien
 +32 477 740 759

Johan van Heule
 +32 475 62 36 75

Bart Vangampelaere
 +32 475 62 36 73

Hulsel 7 | 2382 Poppel (Ravels) | 014 65 58 55 | info@vsi.be
 Leon Bekaertlaan 22 | 9880 Aalter | 09 325 75 10 | info@vsi2.be
www.vsi.be

Een hoopvol en fijn 2022 gewenst

Namens de hele bestuursploeg en mijzelf wensen wij jullie van harte een gelukkig 2022. Mag het een jaar van hoop zijn! Meer dan ooit verlangen we naar duidelijkheid en rechtszekerheid voor onze bedrijven!

Het stikstofdossier moest naar een oplossing gebracht worden tegen het eind van 2021, maar het mocht niet zijn... Het is op zijn minst een politiek zwaar beladen dossier geworden. Enerzijds is het begrijpelijk dat er meer tijd nodig is om tot een vergelijk te komen, anderzijds blijven heel wat bedrijven nu nog langer in onzekerheid. Met onze actie in Brussel hebben we in ieder geval de druk verhoogd. Alvast bedankt aan ieder die eraan deelgenomen heeft. We hebben op een waardige, maar duidelijke manier bij de twee ministers benadrukt hoe ernstig en evenwichtig hun beslissingen dienen genomen te worden. Dus beter een laat akkoord dan een onwerkbaar akkoord. Veel zal ook afhangen hoe het flankerend beleid zijn uitvoering zal kennen. Wat mij toch vooral opviel bij beide ministers is de openheid om met ons te discussiëren. Niet dat we over alles dezelfde visie hebben of het met elkaar eens zijn, maar toch was er begrip voor elkaars standpunten.

Na alle discussies blijf ik er van overtuigd dat er hoe dan ook nog een toekomst weggelegd is voor onze sector, mits we verder inzetten op innovatie en vernieuwde inzichten. Het BCC of ECC verhaal is zoets. In dit nummer vind je alvast heel wat nuttige informatie met o.a. kostprijsberekeningen die duidelijkheid brengen welke richting het moet uitgaan, willen we een omschakeling in de sector bewerkstelligen. We gaan het komende jaar in overleg moeten met verschillende stakeholders om onze positie in het hele gebeuren te bepalen. Het is alvast een hele uitdaging waar wij als landsbond zeker een rol willen in spelen ten behoeve van onze leden producenten.

Tot slot ben ik bijzonder verheugd dat we in West-Vlaanderen een wisseling doorgevoerd hebben binnen het bestuur. Filip Lafaut en mezelf hadden aangegeven - na exact 10 jaar ondervoorzitter en voorzitter - plaats te willen maken voor vernieuwing en verjonging. Dit heeft geleid tot een nieuwe voorzitter, namelijk Chris Dhondt en twee ondervoorzitters Annelies Vanraes en Chris Storme. Alvast proficiat aan deze gedreven ondernemers pluimveehouders om deze taak op te nemen binnen het bestuur. Uiteraard mogen ze op onze steun blijven rekenen, want wij blijven wel nog verder fungeren binnen het bestuur.

Danny Coulier, Voorzitter Landsbond Pluimvee

NestBorn **VEEL MEER DAN ALLEEN VROEGE VOEDING**

MINDER ANTIBIOTICA

Tot 50%

BETER EINDGEWICHT

+ 50 tot 70 gram

BETERE VOEDERCONVERSIE

2 tot 4 punten

BETERE VOETZOOLScore

Tot 50%

DIERVRIENDELIJK, ROBUUST EN GEZOND

www.nestborn.eu

Nieuwe site!

INHOUD

5 De Landsbond Pluimvee voert actie

Het N-arrest en het hieraan gekoppelde N-PAS dossier zorgt voor zeer grote onzekerheid voor de veehouderij en onze sector. De Landsbond voerde actie aan de kabinetten van ministers Demir en Crevits. Een verslag van de actie en het onderhoud met de beide ministers.

14 ECC normen braadkippen en effect op kostprijs

De aangekondigde normen die de retail wenst toe te passen de komende jaren i.v.m. de huisvesting van braadkippen (ECC normen) verhogen de kostprijs. Peter van Horne (Wageningen Universiteit) maakte de berekening.

18 Opstarten zonder inzet van antibiotica bij kuikens

De routinematige profylactische inzet van antibiotica is verboden vanaf komende februari. Opstarten met lincospectine bij kuikens kan dan niet langer. Een uitdaging, maar volgens dr. Johan Van Erum mogelijk mits 3 basisregels uit te voeren.

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofdredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhoutstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 - 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Dirk Mertens, Jaak Reyners, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Dr. Nathalie Sleeckx, Dr. Delphine Vandaele, Martijn Chombaere, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyne Delezie, Ir. Bruno Vandorpe, Drs Tommy Van Limbergen

Administratie VVP: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge - Tel. 0474.619808
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: Jolien Lafaut - secretariaat@pluimvee.be
Steeds voor een jaargang: 100€ (België) - Buitenland: 115€
op rek. nr. BE71 7340 4655 6369

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge

Drukkerij: Vanhalst - Nijverheidsweg 21, 9820 Merelbeke
09 221 12 41 - info@drukkerij-vanhalst.be

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

3	Standpunt	22	Insecten op kippenmest
4	Inhoud	24	Diergeneeskunde
5	Politiek overleg	26	Juridisch
7	Berichten	28	CRIPR techniek
8	fotoreportage	29	Kort nieuws
12	N-problematiek	30	Nieuws bedrijven
14	Kostprijs ECC concept	31	Inhoud
17	Zelfvoorziening	32	Marktcommentaar
18	Opstart kuikens	33	Column
20	Voerkost	34	Marktberichten

Agenda

29-31 Januari 2022: Agro-Expo beurs te Roeselare
AFGELAST

Verslag van het onderhoud met minister Demir, verantwoordelijk voor o.a. 'Omgeving' en 'Justitie en handhaving'

Moeilijke en harde beslissingen voor de landbouw en veehouderij in het verschiet

Tekst en beeld: Luc Maertens en Martijn Chombaere

Op de actiedag van de Landsbond Pluimvee nam minister Zuhal Demir ruim de tijd om een delegatie (voorzitter, ondervoorzitter, beleidsmedewerker en verslaggever) persoonlijk te ontvangen samen met Jelle Van Den Berghe haar kabinetsraadgever Omgeving en Milieu. Na het 45' durende gesprek kwam de minister ook nog naar buiten om aan de wachtende pluimveehouders duiding te geven van haar beleid. We vatten één en ander samen.

Voorstelling door de voorzitter

In zijn inleiding schetste Danny Coulier zowel de structuur alsmede de doelstellingen van de Landsbond Pluimvee, als onafhankelijke belangenorganisatie gedragen door pluimvee- en konijnenhouders. Vervolgens werd de bedoeling van de actie op 13 december toegelicht en vooral de grote bekommernissen van de sector namelijk **de rechtsonzekerheid** waar de (pluimvee)bedrijven momenteel inzitten, evenals **het ontbreken van toekomstperspectief**.

Concreet werden vragen gesteld aan de minister i.v.m. de beloofde definitieve

Minister Demir nam ruim de tijd om naar onze bekommernissen te luisteren en de aangebrachte voorstellen in ontvangst te nemen. Maar ze liet niet na om haar harde beleid t.o.v. de veehouderij te verdedigen.

PAS regeling, het vergunningenbeleid en overleg om samen met de sector oplossingen voor te stellen om aan de gevraagde EU-doelstellingen (N-depositie) te voldoen. Ook de klimaatdoelstellingen kwamen aan bod omdat de landbouw (veehouderij) een deel van de oplossing is en - zolang het betaalbaar blijft - we zeker bereid zijn om als sector hierin bij te dragen.

Harde stellingen van minister Demir tijdens het onderhoud

"De landbouw (veehouderij) heeft met zijn **N uitstoot** (ammoniak) veel en grote scha-

de aangebracht aan de habitats (Natura 2000 gebieden). Het herstellen ervan kost miljarden euro's en mijn principe is dat de vervuiler betaalt of met andere woorden de landbouw moet zorgen dat er per direct geen verdere schade toegebracht wordt aan de huidige habitats en zorgen voor herstel", stelde de minister.

"De laatste 20 jaar heeft de landbouw (veehouderij) - door het lakse beleid - veel te weinig gedaan om de N-depositie terug te dringen". De industrie heeft volgens haar veel meer ingezet op het terugdringen van de emissies van N en die afname van de uitstoot van NOx is veel groter dan

de reductie van ammoniak dat voornamelijk door de veehouderij wordt uitgestoten (de landbouw is verantwoordelijk voor \pm 80% van deze emissie). **“Vandaar mijn toekomstig strengere beleid t.o.v. de landbouw.** De N-depositie in habitats (door ammoniak) is nauwelijks afgenomen. Ik kan hier niet onderuit en ben het ‘slachtoffer’ van het vroegere veel te lakse beleid”.

Ook haar visie i.v.m. de **ruimtelijke ordening** stak ze niet onder stoelen of banken. “In het dichtbevolkte Vlaanderen heeft de landbouw niet het alleenrecht van de ruimte maar er moet voldoende natuur, bos en recreatie gecreëerd worden zodat zowel aan de wensen van de bevolking als aan de milieudoelstellingen kan voldaan worden”.

Pluimveesector

Vooreerst nuanceerde de voorzitter haar stelling dat de pluimveesector ‘gigantisch’ uitgebreid heeft in het vorige decennium. Wat de **legsector** betreft, is er globaal geen uitbreiding geweest (o.a. door het kooiverbod) en bedraagt de zelfvoorziening nauwelijks iets meer dan 100%.

Wat de **braadkippen** betreft, is er inderdaad sterk uitgebreid omdat het verdienmodel ons in die richting stuwt. “Ik moet verdorie 50 kippen kweken om met de winst één koffietje te kunnen betalen op een terras”, aldus onze voorzitter. Hierdoor is de zelfvoorziening opgelopen tot boven de 200%.

“Wel dan is er iets fundamenteels fout aan dit verdienmodel”, repliceerde minister

Demir. “In het dichtbevolkte Vlaanderen moeten we geen voedsel produceren voor de rest van de wereld. Voedsel van eigen bodem, voor de eigen bevolking (lees zelfvoorzienend) ja, maar niet voor (verre) export. De pluimvee (braadkippen)sector is zeer sterk gegroeid en exportgericht en kan/mag niet verder groeien willen we de doelstellingen halen”.

In de discussie die hierop ontstond had de minister oor naar onze argumenten dat door technologische innovaties, natuurlijke afvloeien en toekomstige productiewijzen (ECC) we zowel aan de N-eisen als klimaatdoelstellingen kunnen voldoen **zonder inkrimping van de stapel**. Dit laatste is zeer belangrijk, zeker voor jonge pluimveehouders om hun bedrijf rendabel met de nodige rechtszekerheid uit te kunnen bouwen.

Concrete antwoorden?

Minister Demir benadrukte dat het wel degelijk de bedoeling is van de Vlaamse regering, als van haar, om nog voor het einde van het jaar (onderhoud had plaats 18 (!) dagen ervoor) het definitieve PAS klaar te hebben (of akkoord) zodat er meer rechtszekerheid kan geboden worden.

Op onze kritische bemerking dat alles dan wel zeer snel zal moeten gaan antwoordde ze het volgende: “Momenteel liggen er een reeks scenario’s op tafel die deze en volgende week doorgesproken worden in de Vlaamse regering en waaruit het definitieve PAS gefilterd

gaat worden”. Dat de uitwerking van het aangekondigde akkoord nog tijd zal vragen gaf ze toe, maar ze benadrukte dat ze geen uitstel zal dulden.

“Maar doordat het nemen van maatregelen in het verleden te vaak werd uitgesteld, moet er nu drastisch ingegrepen worden. Het zal niet gemakkelijk zijn, maar ik vind het belangrijk dat er nu een goed en duidelijk stikstofkader wordt gevormd. We moeten nu doorbijten. Als we hierdoor zijn, hoop ik dat er de volgende 20 jaar geen sprake meer is van een stikstofarrest. Ik weet dat het nu echt niet gemakkelijk is, maar alle voorstellen liggen nu op tafel, ook die van jullie”, aldus Demir in haar reactie aan de actievoerders aan de straatkant.

Besluit

Eén ding is zeker, het nieuwe PAS-kader wordt geen rooskleurig geheel, ook niet voor onze sector. Maar met onze actie hebben we duidelijk de bekommernissen van onze sector op een positieve en open manier kunnen overmaken en bediscussiëren. Er moet nu eenmaal voldaan worden aan de Europese doelstellingen, daar kunnen we niet aan onderuit. Al dient dit te gebeuren door maatregelen die correct en haalbaar zijn voor de sector waarbij toekomstperspectief en rechtszekerheid cruciaal staan voor onze jonge en dynamische sector en daar had de minister duidelijk oren naar. Wat ze ook in onze slogan: ‘Laat ons niet stikken in uw stikstofbeleid’ meekreeg.

den Ouden Oirschot
Pluimveeservicebedrijf

Meer dan 25 jaar dienstverlenend in de pluimveewereld

Vangen, laden en lossen van kuikens, legkippen, moederdieren en kalkoenen

Nieuwedijk 26
5688 LK Oirschot

+31 (0)411 - 68 84 92
+31 (0)411 - 68 84 93

info@denoudenoirschot.nl
www.denoudenoirschot.nl

IKB NEA

Agro Expo Vlaanderen geannuleerd en volgende editie in januari 2024

In een persbericht van 16 december melden de organisatoren van Agro Expo Vlaanderen dat ze met pijn in het hart besloten hebben om de geplande beurs, voorzien op 28-30 januari 2022, te annuleren. De aanslepende covid-situatie en de daarbij horende beperkende veiligheidsmaatregelen liggen aan de oorsprong.

Zowel het stadsbestuur van Roeselare evenals de Riho politiezone stelden dat het voorgestelde kader om het geheel als handelsbeurs te laten doorgaan mogelijk was, mits de nodige veiligheidsregels. Ondanks de beurs volledig bezet was wilden de organisatoren hun beslissing vooral op basis van de mening van de standhouders nemen. Daarom werden de standhouders op maandag 13 december online bevraagd i.v.m. hun voorkeur: laten doorgaan, annulatie of uitstel tot in mei.

Uit deze enquête bleek dat een grote meerderheid annulatie verkoos. "Op basis van dit resultaat, en de overtuiging dat onze beurs een volwaardige plaats van ontmoeting en contact binnen de verschillende schakels van de land -en tuinbouwwereld moet kunnen betekenen, hebben we met de voltallige bestuursploeg van VZW Agro-Vlaanderen de beslissing genomen om de editie van 2022 te annuleren en uit te kijken naar 27, 28 en 29 januari 2024 voor een hopelijk volwaardige editie in volle bloei en in betere omstandigheden", aldus de organisatoren.

AI situatie

De situatie alsmede de maatregelen om de besmetting met hoogpathogene vogelgriep (HPAI) te beheersen zijn in ons land evenals in de omliggende landen momenteel zeer acuut en wijzigen voort-

durend. In een maandblad als Pluimvee kan onmogelijk een up tot date situatie geschetst of vermeld worden. **Daarom verwijzen we graag door naar onze website, onze wekelijks nieuwsbrief en eventuele extra nieuwsbrieven bij acute situaties of genomen maatregelen.**

De acute en uiterst gevaarlijke situatie werd in de week voorafgaand aan kerstmis nog bevestigd door een melding van een nieuw besmet bedrijf (Frans kalkoenbedrijf) nabij onze **Noord Franse grens**. Hierdoor werd het beschermingsgebied (rond de vorige uitbraak te Winnezele) uitgebreid en zijn enkele Belgische pluimveebedrijven hieraan onderworpen. In de

toegevoegde zone gelden de gebruikelijke maatregelen en derogaties van een bewakingszone. Voor meer info verwijzen we naar de FAVV website en kan contact opgenomen worden met onze beleidsmedewerker Martijn.

Ook in **Nederland** zijn er terug bijkomende besmettingen met HPAI vastgesteld. Zowel op een vleeskippenbedrijf (80.000 dieren) in Den Ham (gemeente Twenterand, Overijssel) als op een kalkoenenbedrijf in Ysselsteyn (Gemeente Venray). Verder is de situatie vooral zeer ernstig - met tientallen haarden op professionele bedrijven - in zowel **Italië, het Verenigd Koninkrijk** evenals **Hongarije** (LM).

Bestuurswissel in West Vlaanderen: Chris Dhondt engageert zich als nieuwe voorzitter

Danny Coulier, nationaal Voorzitter van de Landsbond Pluimvee, had in het voorbije jaar duidelijk aangeven dat hij na 10 jaar de fakkel wilde doorgeven als provinciaal voorzitter van West Vlaanderen. Op de bestuursvergadering van 23 december aanvaardde Chris Dhondt de uitdaging om hem op te volgen. Hierbij wordt hij geassisteerd door 2 ondervoorzitters: Annelies Van Raes en Chris Storme. Chris Dhondt (51) runt in Westkapelle een gemengd landbouwbedrijf. Naast de braadkippentak en de akkerbouw fokt hij er eveneens vleesvee (Belgisch Wit Blauw).

"Ik ben zeer verheugd dat er verjonging en vernieuwing in onze West Vlaamse bestuursploeg heeft plaatsgevonden", meldt Danny Coulier. "Onze sector heeft zeker in deze moeilijke tijden nood aan gemotiveerde bestuursleden die zich willen inzetten. Chris is hiervoor een geknipte persoon. Ikzelf zal verder nationaal de Landsbond Pluimvee leiden maar ook hier sta ik open voor opvolging".

In het februari nummer van Pluimvee komen we hier uitvoerig op terug en stellen we Chris en zijn echtgenote voor (LM).

Beeldverslag van de geslaagde prikactie aan de kabinetten van minister Demir en minister Crevits

Alle 4 de provinciale verenigingen van de Landsbond Pluimvee zakten met een delegatie af naar het Brussel-Noord Station waar er om 9:30 u werd samengekomen. Met de niet mis te verstane boodschap "Laat ons niet stikken in uw stikstofbeleid" werd er richting de nabijgelegen ministeries getrokken.

Alle deelnemers werden van een witte wegwerperoverall voorzien - kwestie van als groep naar voor te komen - en van een halsstrop om het verstikkend beleid visueel aan te klagen.

Het rad dat de schrijnende situatie weerspiegelt waarin de veehouderij anno 2021 gevangen zit met 5 negatieve issues en met slechts 1, maar niet haalbare doelstelling, werd als ludieke maar duidelijke boodschap meegedragen.

Zoals op voorhand afgesproken, omwille van de corona maatregelen, werd slechts een beperkte delegatie door de ministers ontvangen. Voorzitter Danny Coulier, ondervoorzitster Delphine Vandaele, beleidsmedewerker Martijn Chombaere en de hoofdredacteur van Pluimvee, Luc Maertens, boden zich aan op het kabinet van minister Demir.

Bij minister Demir werden onze specifieke bekommernissen en ook de framing van onze sector aangekaart. Uit de discussie bleek dat de positieve zaken van onze sector (reeds veel inspanningen voor verminderde uitstoot, lage voetafdruk, ...) nog meer in de schijnwerper moeten geplaatst worden om de negatieve beeldvorming te counteren.

Er werd akte genomen van onze eigen voorstellen en onze gestaafde overtuiging dat we de klimaatdoelstellingen kunnen halen zonder in te krimpen. Minister Demir gaf van haar kant wel, in niet mis te verstane woorden, aan dat er nu drastisch moet ingegrepen worden wegens – volgens haar - de laksheid in het verleden.

Na het 45' durende onderhoud was de minister bereid om de geduldig buiten wachtende Landsbondleden te woord te staan en haar visie toe te lichten. "De voorstellen voor een definitief N-kader liggen nu op tafel, het zal niet gemakkelijk zijn, maar ik vind het belangrijk dat er nadien geen N-arresten meer komen en zo meer rechtszekerheid en toekomstperspectief kan geboden worden. Liever een goed akkoord dan een overhaast onduidelijk akkoord".

Minister Demir – toeval of niet? – draaide aan ons rad de optie 'afbouw van de veestapel' en niet het beoogde toekomstperspectief en rechtszekerheid.

Op het onderhoud bij minister Crevits vonden we sterk gehoor i.v.m. onze frustraties omtrent de constante framing van onze sector, het scheefgetrokken verdienmodel en het ontbreken van rechtszekerheid. Het inzetten op een goed flankerend beleid werd sterk benadrukt vanuit onze organisatie.

Ook minister Crevits was bereid om buiten de actievoeders duiding te geven i.v.m. met de PAS-problematiek. "In het stikstofdossier hopen we als Vlaamse regering deze week vooruitgang te boeken. De pluimveehouders hebben terecht grote zorgen, en het is zeker niet de bedoeling van mezelf en de rest van de regering om de pluimveesector hun perspectief te . Maar overhaast beslissingen doorvoeren is het laatste wat we nu mogen doen en ook voor de menselijke kant van de problematiek moeten we voldoende aandacht hebben".

Minister Crevits kwam op het rad uit op 'Geweigerde vergunning'. "Helemaal niet mijn bedoeling, integendeel rechtszekerheid en toekomstperspectief - maar niet haalbaar op jullie rad - zijn mijn bekommernissen voor de pluimveesector".

Aan beide ministers werd bij het afscheid een badhanddoek met het Pluimvee logo overhandigd zodat ze iedere morgen - na hun douche - onze bekommernissen en voorstellen indachtig zouden zijn!

Wij wensen u een
gezond, gelukkig en liefdevol 2022!

Ghekiere
Broeierij - Couvoir

Bieststraat 80 - 8560 Wevelgem - +32 (0)56 41 42 05 - receptie@ghekiere-broeierij.be

* Vanden Avenne wenst u een
GEZOND
en
Voorspoedig
2022

Vanden Avenne-Ooigem - Zwaantjesstraat 12 - 8710 Ooigem - tel (056) 67 37 37 - info@vda-ooigem.be - www.vda-ooigem.be

BELGABROED en **VERVAEKE - BELAVI**

danken hun klanten voor het gestelde vertrouwen,
en wensen iedereen een voorspoedig en gezond 2022

TURNING ANIMAL WELFARE INTO PROFIT NestBorn

Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee? IPS regelt het voor u!

IPS

Werkgebied:
Nederland, België,
Noord-Frankrijk, NRW

www.ipsbv.com
Amentstraat 17
6039 RA Stramproy (NL)
+31 (0)495 56 35 99
sales@ipsbv.com

Van stallucht naar nuttige mest of voedzaam veevoer

Hoe haalbaar is circulaire verwerking van stikstof uit veestallen?

Tekst en beeld : ILVO persbericht

Kan je van stikstof uit stallucht en mest een grondstof maken geschikt voor de productie van organische meststof en/of diervoeder? Vlaams minister van Landbouw en Voeding Hilde Crevits laat door ILVO onderzoeken of dat proces ook haalbaar is in de praktijk.

“In het licht van de stikstofproblematiek is het belangrijk dat innovatieve pistes minstens doorgelicht worden door experts. ILVO krijgt de opdracht om te kijken in welke mate de ammoniak die door luchtwassers uit stallucht wordt gefilterd tot nieuwe grondstoffen kan leiden en of dit op verschillende terreinen een win kan opleveren. ILVO zal verschillende scenario's onder de loep nemen,” aldus minister Crevits.

Van mestdampen, over luchtwas-sing, naar eiwit

Uit de mest(kelders) in varkens- en kippenstallen verdampen partikels ammoniak – een vluchtige stikstofverbinding. Wanneer er vervuilde stallucht vrij naar buiten vliegt draagt de veehouderij bij aan de stikstofneerslag op natuurgebieden. In moderne stallen kan de stikstof voor het grootste deel uit de stallucht worden gefilterd door een luchtwasinstallatie. Helemaal nieuw echter zijn wetenschappelijke

ideeën over een mogelijk interessant hergebruik van de afgevangen stikstof, via fermentatie.

Gevangen stikstof als groeimed-ium in fermentor

Tot nu toe gebruikt men de stikstof opgevangen in luchtwassers rechtstreeks als minerale meststof. De nieuwere denkpiste is dat deze stikstof ook als groeime-dium voor nuttige bacteriën kan dienen in een gecontroleerd fermentatieproces. Het resultaat is dan een microbiële biomassa ('single cell protein') die vervolgens in aanmerking komt voor hoogwaardigere toepassingen.

Er zijn echter nog technische vraagtekens bij dat proces. Welke andere voedingsstoffen hebben de bacteriën in de fermentor nodig om te groeien, en komen goedkope reststromen uit de voedings- of chemische industrie hiervoor in aanmerking? ILVO gaat ook inschatten hoeveel extra verwerking en energie nodig is om tot bruikbare biomassa te komen, en welke hordes een potentiële verwerker moet nemen voor hij het eindproduct op de markt krijgt.

Omvorming tot organische mest-stof

Er is veel vraag naar traag werkende, organische meststoffen. Zij kunnen immers ook het organische koolstofgehalte in de bodem verhogen, de bodemkwaliteit verbeteren en het bodemleven stimuleren. Microbiële biomassa uit de fermentatie van stikstof heeft dit potentieel en zou dus voor een stuk de dalende beschik-

baarheid van bloedmeel en hoornmeel kunnen opvangen.

Maar ook hier rijzen vragen: Wat zijn de voor- en nadelen van deze nieuwe organische meststof, bv. ten opzichte van bestaande meststoffen? En is toepassing in de praktijk op korte termijn haalbaar binnen de bestaande regelgeving?

Omvorming tot eiwit voor dier-voeder

De eiwitbron in voeders voor varkens, pluimvee en rundvee moet een juiste aminozuurbalans bevatten. Het klassieke sojaschroot scoort op dat vlak erg goed, maar het gebruik ervan staat onder druk door de link met grootschalige boskap in Zuid-Amerika. Er zijn nu aanwijzingen dat microbiel eiwit een evenwichtig en goed verteerbaar alternatief zou kunnen zijn, en daardoor het aandeel soja in voeders voor varkens en pluimvee (in mindere mate voor herkauwers) zou kunnen vervangen. Bovendien zou het mogelijk de immuniteit van dieren verhogen, waardoor het zou kunnen bijdragen aan de verdere antibioticareductie in de veehouderij.

Ook hier zijn er echter nog vragen over de economische en de praktische haalbaarheid van opschaling en de regelgeving errond, naast pertinente vragen over de kwaliteit, stabiliteit en veiligheid van het microbiële eiwit in een evenwichtig rantsoen.

Zinvol?

De meest pertinente vraag is wellicht het totale plaatje: is het zinvol om stikstof op

deze manier te gaan omzetten in andere moleculen? Levert het effectief een win op voor milieu en klimaat? Om dat te beoordelen zal ILVO de milieu-impact van de nieuwe organische meststoffen en eiwitbronnen uit de microbiële biomassa inschatten in vergelijking met die van bestaande meststoffen en eiwitbronnen en alle bijbehorende productieprocessen, aan de hand van een levenscyclusanalyse.

Studie moet snel duidelijkheid scheppen

ILVO zet een interdisciplinair team aan het werk dat bijgestaan wordt door een comité van experts uit andere kenniscentra en de Vlaamse universiteiten. Doel is om na 8 maanden een rapport klaar te hebben met inschatting van de algemene haalbaarheid en zinvolheid van de onderzochte scenario's.

De ammoniak die door luchtwassers uit stallucht wordt gefilterd tot nieuwe grondstoffen omvormen: "wishful thinking" of haalbare piste als circulair gebruik?

TEMPO team

**Europese Pluimvee
Services-België**

**Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN**

JULLIE VANGBEDRIJF
(In samenwerking met E.P.S.-België)

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • GSM + 32 (0) 495 86 83 80 • Email Tempogroep@gmail.com

'European Chicken Commitment' verhoogt kostprijs met ca. 20%

Tekst : Peter van Horne, Wageningen Universiteit en Research

Nederlandse supermarkten hebben besloten om vanaf 2023 nog uitsluitend kip in het vers-segment te verkopen van het Beter Leven keurmerk met 1 ster (BLk 1 ster). Vanaf 2017 was de reguliere kip al uitgefaseerd en vervangen door allerlei varianten van de Kip van Morgen en een gedeelte BLk 1 ster.

In België willen enkele supermarktketens uiterlijk 2026 al het reguliere verse kippenvlees vervangen door kip geproduceerd volgens het European Chicken Commitment (ECC). Al deze concepten gaan uit van een langzamer groeiend kuiken gehouden bij een lagere bezetting. Wageningen Universiteit en Research heeft alle kosten in beeld gebracht en een kostprijs berekend voor de vier houderijsystemen: regulier, Kip van Morgen, ECC en Beter Leven 1 ster.

Uitgangssituatie

Voor het berekenen van de kostprijzen is uitgegaan van een vleeskuikenbedrijf met drie stallen en een totale oppervlakte (netto) van 4300 m². Een bedrijf met Beter Leven 1 ster (BLk 1 ster) moet deze oppervlakte uitbreiden met tenminste 20% in de vorm van een overdekte uitloop. De overdekte uitloop voor scharrelkuikens vraagt een investering van 300 euro/m² en wordt economisch in 10 jaar afgeschreven. Daglichtvoorziening voor KVM en ECC kost 13 euro/m² stal en wordt ook in 10 jaar afgeschreven. Bij Kip van Morgen (KVM) en ECC worden minder dieren gehouden op de bestaande oppervlakte.

De kostprijs bestaat naast kosten voor het ééndagskuiken en voer uit variabele kosten, zoals verwarming, diergezondheid, laden en elektra. De vaste kosten voor stal en inventaris worden berekend op basis van afschrijving, rente en onderhoud. De

afschrijvingstermijn voor de stal is 25 jaar en voor de inventaris 12,5 jaar. Ook de arbeidskosten van de pluimveehouder zijn vaste kosten. De norm voor de arbeidskosten is 67.750 euro/jaar. Algemene kosten zijn een vast bedrag per bedrijf voor o.a. verzekeringen, boekhouding,

Tabel 1. Technische uitgangspunten

	Regulier *	Kip van Morgen	ECC	BLk 1 ster **
Groeiperiode, eindaflevering (dagen)	42	49	46	56
Aflevergewicht, gemiddeld (gram)	2450	2450	2450	2450
Uitval (%)	3,5	2,7	2,7	2,0
Voederconversie (VC)	1,57	1,89	1,73	2,00
Bezetting bij opzet (kuikens/m ²) **	21	15,5	12,5	9,9
Leegstand (dagen)	7	7	7	7
Rondes per jaar	7,5	6,5	6,9	5,8
Dierplaatsen per bedrijf	90.720	66.960	54.000	51.840

* Regulier is op basis van uitladen

** BLk 1 ster: bezetting inclusief 20% oppervlakte overdekte uitloop.

onroerendzaakbelasting, bedrijfskleding en contributies. De kostprijs is berekend op basis van uitgangspunten en prijzen gebaseerd op de situatie van juli/augustus 2021.

Technische uitgangspunten

Voor de vier houderijsystemen zijn de gekozen technische uitgangspunten gebaseerd op resultaten behaald in de praktijk. Tabel 1 geeft de belangrijkste uitgangspunten.

Regulier

Reguliere snelgroeïende kuikens worden gehouden bij een bezetting van 21 kuikens/m² met éénmaal uitladen. Het standaard bedrijf heeft dan 90.720 kuikenplaatsen. De kostprijs is 95 cent/kg levend gewicht.

Kip van Morgen

In dit houderijsysteem is de bezetting maximaal 38 kg/m² en de maximale gemiddelde daggroei 50 gram. Er worden geen kuikens uitgeladen. Hierdoor is het aantal kuikenplaatsen 66.960. Het meest gebruikte ras is Hubbard JA787 en in de praktijk is de VC 1,89 met een uitval van 2,7%. De kostprijs is 1,14 euro/kg levend gewicht (20% hoger dan regulier). De kostprijs wordt vooral verhoogd door hogere kosten voor voer en huisvesting (door de lagere bezetting).

European Chicken Commitment

Bij dit houderijsysteem is de bezetting maximaal 30 kg/m². Er is een lijst van rassen die gebruikt mogen worden voor de ECC. In de berekening is uitgegaan van de Hubbard Redbro. Dit kuiken geeft goede resultaten met een gemiddelde daggroei van circa 53 gram. De VC is 1,73. Andere voorwaarden bij ECC zijn daglicht, twee vormen van verrijking en zitstokken. De kostprijs is 1,14 euro/kg levend gewicht (20% hoger dan regulier). De kostprijs wordt verhoogd door hogere kosten voor huisvesting (door de lagere bezetting), voer en overige variabele kosten (vooral voor verwarming).

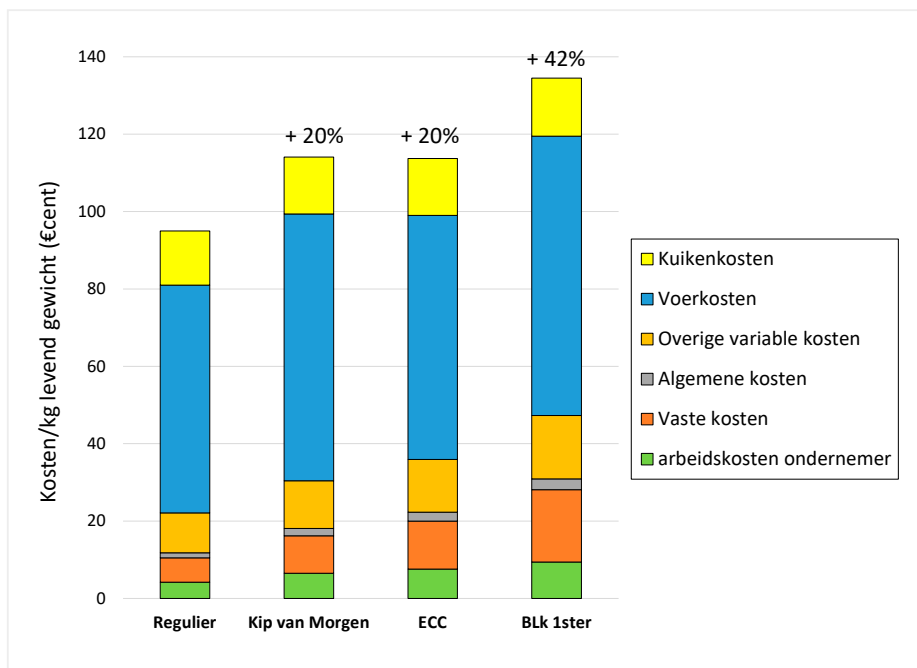

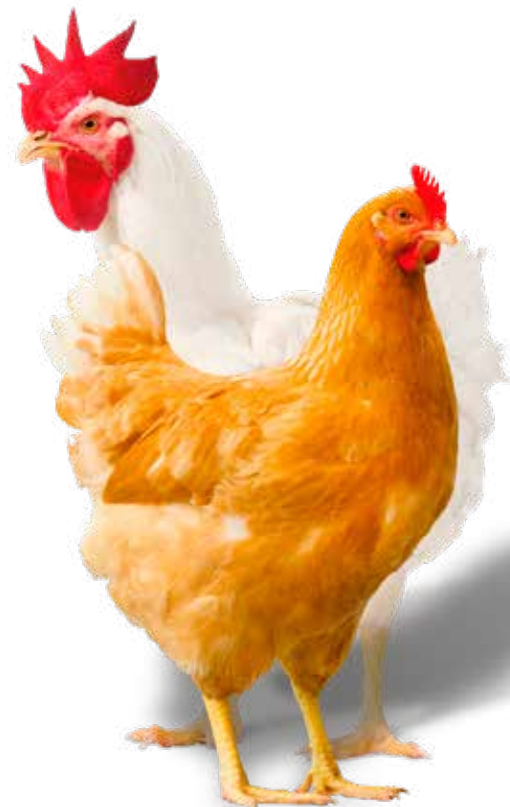
Fig. 1: De kostprijs (eurocent/kg levend gewicht) voor de vier houderijsystemen.

Beter Leven 1 ster

Kuikens gehouden volgens het Beter Leven keurmerk met 1 ster worden minimaal 56 dagen gehouden. De bezetting is maximaal 25 kg/m² en de maximale gemiddelde daggroei 45 gram. Er worden geen kuikens uitgeladen. De meest recente praktijkcijfers van de Hubbard JA757 in Nederland geven aan dat de voederconversie 2,0 is en de uitval gemiddeld 2%. De stallen zijn voorzien van daglicht en een uitbreiding in de vorm van een overdekte uitloop. Verrijking vindt plaats via stobalen en er wordt dagelijks graan verstrekt. De kostprijs is 1,34 euro/kg levend gewicht (42% hoger dan regulier). De kostprijs wordt vooral verhoogd door de hogere kosten voor voer, huisvesting (door de lagere bezetting), overige variabele kosten (vooral voor verwarming) en de overdekte uitloop.

Discussie

- In Nederland moeten bedrijven de komende tijd besluiten of ze overschakelen van regulier of KVM naar **BLK 1 ster vleeskuikens**. Pluimveehouders willen daarbij de investering voor de

Hubbard heeft een nieuwe tragergroeïende kip ontwikkeld, de REDBRO, speciaal om aan de ECC norm te voldoen maar die duidelijk beter scoort op vlak van milieu (betere groei en VC) en met gelijkwaardig welzijn als de JA787. Op de foto de ouderdieren: de REDBRO ouderhen die gekruist wordt met de reguliere Hubbard haan.

overdekte uitloop sneller terugverdienen dan de genoemde 10 jaar. Als in de berekeningen de termijn gesteld wordt op 5 jaar dan stijgt de kostprijs met 4,5 cent tot 1,385 euro/kg levend gewicht.

- Omschakeling naar het systeem van **European Chicken Commitment** heeft als grote voordeel dat er geen grote investeringen nodig zijn. In de bestaande stallen wordt een langzaam groeiend vleeskuiken gehouden bij een lagere bezetting. De enige extra investering is daglicht aanbrengen in de stal, 1 lijn zitstokken over de lengte van de stal (de norm is 2 m/1000 kuikens) en 2 pikobjecten per 1000 kuikens.
- De berekeningen zijn gemaakt op basis van prijzen in Nederland in augustus 2021. Sindsdien is de voerprijs verder gestegen en ook de prijzen van energie zijn gestegen. Op langere termijn verwachten de pluimveehouders ook hogere kosten voor diergezondheid en ingehuurde arbeid. Bij het tekenen van een langjarig contract is het belangrijk hiermee rekening te houden.
- Elke vleeskuikenuitvoerder zal voor zichzelf een kostprijsberekening moeten maken. Op basis van de eigen kostprijs moet dan het contractvoorstel beoordeeld worden.

In tabel 2 worden alleen de variabele kosten genoemd waar verschillen optreden tussen reguliere kuikens en scharrelkuikens. Kleinere kostenposten, zoals water en heffingen, worden niet genoemd maar zijn wel meegenomen in de kostprijsberekening. De kosten voor diergezondheid zijn bij tragergroeiende kuikens van KVM en ECC iets lager. Omdat een deel van de BLK-koppels vanwege de langere levensduur gevaccineerd wordt voor Marek zijn de gemiddelde diergezondheidskosten voor scharrelkuikens (6 cent) iets hoger dan voor reguliere kuikens (5,5 cent).

Tabel 2. Economische uitgangspunten en prijzen (kosten in eurocent/opgehokt kuiken, pok)

	Regulier	Kip van Morgen	ECC	BLK 1 ster
kuikensprijs (euro/stuk)	0,33	0,35	0,35	0,36
voerprijs (euro/100 kg)	37,5	36,5	36,5	36,1
diergezondheid (ct pok)	5,5	5,0	5,0	6,0
verwarming (ct pok)	4,55	6,16	7,64	8,76
laden (ct pok)	4,5	5,0	5,0	5,5
elektra (ct pok)	2,55	3,24	3,27	4,04
strooisel (ct pok)	1,25	1,69	2,10	2,64
stalreiniging (ct pok)	2,38	3,23	4,00	5,03
graan bijstrooien (ct pok)	0,00	0,00	0,00	2,02
strobalen in stal (ct pok)	0,00	0,50	1,00	0,60

Tabel 3. Kostprijs en kostencomponenten (in eurocent/kg afgeleverd gewicht).

	Regulier	Kip van Morgen	ECC	BLK 1 ster afschrijving 10 jr
Voerkosten	58,9	69,0	63,1	72,2
Kuikenskosten	14,0	14,7	14,7	15,0
Overige variabele kosten	10,3	12,3	13,6	16,4
Algemene kosten	1,3	1,9	2,3	2,8
Vaste kosten:				
- stal en inventaris	6,3	9,7	11,4	12,8
- overdekte uitloop				4,8
- daglicht			0,9	1,1
- zitstokken			0,1	
Totale kosten, excl. arbeid	90,8	107,6	106,1	125,1
Als % regulier	= 100	=118	=116	=138
Arbeidskosten ondernemer	4,2	6,5	7,6	9,4
Totale kosten, incl. arbeid	95,0	114,1	113,7	134,5
Als % regulier	= 100	= 120	= 120	=142

In deze berekeningen is voor de Hubbard REDBRO gekozen omdat deze langzamer groeiende kippen een nieuwe en optimalere combinatie bieden van een hoger welzijn, economie en milieu. Veel van de bedrijven die het ECC onderschreven hebben zijn namelijk vragende partij voor een beter betaalbare kip met een hoger welzijn. In vergelijking met de Hubbard JA787 – die nu hoofdzakelijk ingezet wordt voor de tragergroeiende concepten – is de groei ca. 8% hoger, een hogere filet opbrengst en 9 punten gunstiger voerconversie. Verder is proefondervindelijk aangetoond dat de REDBRO op vlak van welzijn evengoed scoort. Recent (2021) is de REDBRO door de ECC en ook door 'Red Tractor Enhance Welfare' in het VK geaccrediteerd.

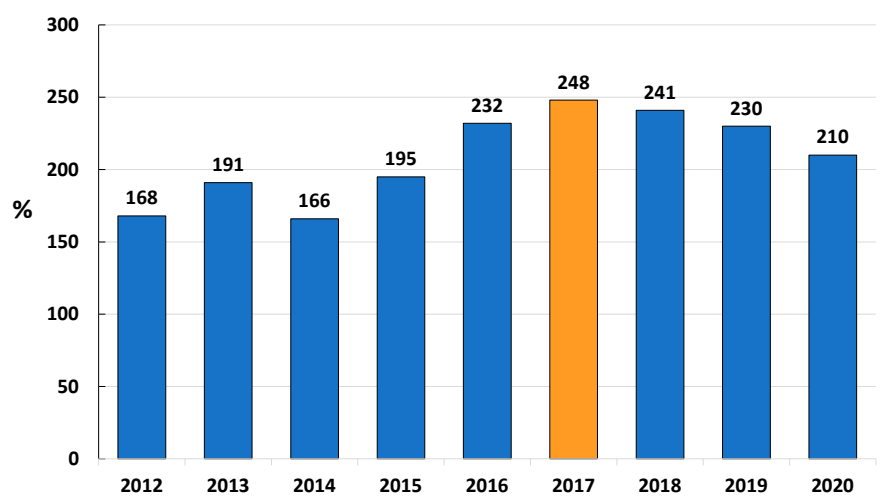
Zelfvoorzieningsgraad pluimveevlees daalt voor 3de jaar op rij

Stabel het Belgisch statistiekbureau, waar je data voor zowat alle sectoren of diensten kan vinden, publiceerde recent de zelfvoorziening van ons land voor o.a. gevogeltevlees. Na 'topjaar' 2017 met een zelfvoorziening van bijna 250%, is op basis van de Stabel data de zelfvoorziening teruggevallen tot 210%. Hiermee is de trend, ingezet in de 2 vorige jaren, bevestigd.

Mogelijke verklaringen zijn de mindere opzet (langere leegstand stallen) omwille van de slechtere prijzen in het najaar. Maar ook ziekteproblematieken (AI en NCD) hebben er mede voor gezorgd dat er niet direct een verdere toename van de productie plaatsgevonden heeft. In 2017 bedroeg de netto productie 365 000 ton slachtgewicht en 371 000 ton in 2020.

Anderzijds kende het verbruik van gevogeltevlees volgens Stabel gegevens sedert 2017 een gestage groei (van 13,0 kg/hoofd in 2017 tot 15,4 kg/hoofd in 2020). Een stijgende consumptie en stagnerende productie leiden naar een afname van de zelfvoorzieningsgraad (LM).

Evolutie Belgische zelfvoorzieningsgraad (%) gevogeltevlees

Opstarten zonder inzet Lincospectine: een haalbare uitdaging!

Tekst en beeld: Luc Maertens

Op de sectordag van het Proefbedrijf Pluimveehouderij was dr. Johan Van Erum (DAP Galluvet) uitgenodigde spreker voor het thema "Optimale opstart van vleeskuikens". Omdat vanaf 24 januari e.k. de nieuwe EU verordening 2019/6 van kracht wordt – waardoor de routinematige profylactische inzet van antibiotica verboden is – stond zijn presentatie in het teken van opstarten zonder lincospectine. Met zijn praktijkervaring en deze in Nederland, waar het verbod reeds vanaf 2014 toegepast werd, hield hij een zeer interessant en praktisch verhaal.

Waarom een uitdaging?

Vanaf 2006 dook er een nieuw ziektebeeld op bij vleeskuikens tussen dag 10 en 16, met name kreupelheid. Vooral de zwaarste kuikens en vooral bedrijven met de beste technische resultaten kampten met dit probleem. Het % aangetaste dieren kon snel oplopen tot 10% met grote verliezen tot gevolg. Autopsie bracht aan het licht dat een bacteriële bot-infectie hiervoor verantwoordelijk was (Enterococcus cecorum).

Dit enterococconprobleem nam enkel maar toe in de volgende jaren en kon mits

inzet van (veel) antibioticabehandelingen behandeld worden. Maar eens de behandeling stopgezet, trad het fenomeen terug op en moest twee tot driemaal dezelfde toom behandeld worden.

Per toeval werd ontdekt dat een zeer vroege inzet van Lincomycine/Spectinomycine zeer efficiënt is (tot 95% minder problemen) en leidde tot 10x minder inzet van antibiotica dan bij behandeling van de symptomen. Door de massale inzet hiervan werd ook veel dierenleed vermeden.

Nu het verbod op preventief gebruik van antibiotica nakend is, is het dan ook een uitdaging om met bijkomende maatregelen te zorgen dat het fenomeen beheerst wordt en er ook geen bijkomende antibiotica inzet mee gepaard gaat. Volgens dr. Van Erum is de sleutel om dit te bereiken een optimaal opstartmanagement.

Hoe heeft infectie plaats?

Tijdens de eerste levensdagen is er nog een verhoogde darmdoorlaatbaarheid en ook is de immuniteit van kuikens zeer beperkt. Daardoor kunnen bacteriën lekken naar de bloedbaan toe. Vandaar dat het risico voor gewrichtsontstekingen, in het geval van besmetting met enterococcus cecorum, groot is.

Het komt er dus op aan om de darmlekage zoveel als mogelijk te beperken. Drie zeer belangrijke regels hebben hun nut bewezen, volgens dr. Van Erum:

1. Vermijden van hittestress!
2. Vroege ontwikkeling en rijping van het maagdarmsstelsel
3. Contact met enterococcon e.a. darmbacteriën in de eerste dagen vermijden

Johan Van Erum: "Als vleeskuikenhouder kun je zelf veel doen om het enterococcon probleem zonder antibiotica aan te pakken".

Ervaringen in Nederland, waar profylactische inzet van Lincospectine reeds sedert 2014 niet meer toegelaten is, hebben aangetoond dat het probleem te beheersen is en dit zonder bijkomende toename van de inzet van antibiotica.

Vermijden van hittestress bij de kuikens!

Waar vroeger gedacht werd, dat hittestress bij ééndagskuikens niet voorkwam of iets te hoge temperatuur niet nadelig was, is dit helemaal niet het geval bij de huidige kuikens. Door de selectie op steeds hogere groei en efficiëntie hebben de kuikens een hoger basaalmetabolisme en produceren 25% meer warmte dan 25 jaar geleden!

Bij hittestress gaat o.a. de darmdoorlaatbaarheid van het darmepitheel toenemen en de weerstand afnemen waardoor de

infectie vrije baan krijgt. "Vandaar te warm is minstens even schadelijk dan te koud voor kuikens! Hou er rekening mee dat kuikens tijdens de eerste 10 dagen hun lichaamstemperatuur niet kunnen regelen. Controle van de rectale temperatuur is een zeer goede indicator. Best tussen de 39,5 en 40,5°C tijdens eerste levensdagen om te stijgen naar 41 -41,5°C vanaf dag 3-4".

Staltemperatuur ≠ gevoelstemperatuur!

De norm voor de staltemperatuur is : Temperatuur + RV = 90 + weeknummer. Maar hou rekening met het verwarmingssysteem, de ventilatie, luchtsnelheid ... Voor een jong kuiken is bv. een luchtsnelheid van 1 m/s een afkoelend effect van 8 °C. Huidig schema dat met succes toegepast wordt en kenmerkend ervoor is **de zeer snelle afbouw op dag 1 en 2:**

Dag	Temperatuur (°C)
0	34
1	33
2	31
3	30,5
4	30
5	29,5
6	29
7	28,5

Maar vanzelfsprekend is dit een algemeen schema en moet dit bijgestuurd worden afhankelijk van de temperatuur, RV, luchtsnelheid, strooisel, verwarmingssysteem en leeftijd moederdieren.

Belang vroege voeding en "on farm" hatching

"Het maag-darmstelsel is het grootste afweerorgaan van het lichaam. Een gezonde, snel ontwikkelende darmwand is cruciaal voor een goede immuniteit. Weet dat de lengte van de darmvilli zo maar eventjes met 300% toeneemt in de eerste levensweek van het kuiken. Vroege opname van voeding en water, hoe gering ook, bevordert juist de gunstige ontwikkeling van de darmvilli en de opbouw van de weerstand".

Vroege voeding en water bevordert de snelle ontwikkeling van het maag-darmstelsel en de opbouw van de immuniteit.

Omgekeerd, stress en een vastenperiode doen stresshormonen (corticosteroiden) vrijkomen die de immuniteitsopbouw vertragen en ook de werking van vaccins ondermijnen.

Op basis van de vele door Gallu vet opgevolgde tomen bleek dat het antibioticagebruik met zowat de helft kon gereduceerd worden bij uitkomst in de stal in vergelijking met tomen met klassieke levering van eendagskuikens. Vooral de behandelingen tegen locomotorische problemen kon hierdoor zeer sterk teruggedrongen worden maar ook een duidelijke mindere inzet van antibiotica tegen darmproblemen.

Verlagen van de infectiedruk: drinkwaterhygiëne

De risico's voor vorming van een bio-film zijn zeer groot tijdens de eerste levensdagen omwille van de lage flow en de hoge staltemperatuur. De biofilm wordt door vele (schadelijke) bacteriën gebruikt als reservoir en voedingsbodem. Niet enkel coli's, salmonella of campylobacter maar eveneens enterococci overleven en vermenigvuldigen in deze biofilm.

Door de grote lengte en de complexe structuur van de drinkwatersystemen zijn er veel kritische punten voor biofilmvorming. Vandaar controle van de microbiologische kwaliteit van het inkomend drinkwater is uiterst belangrijk en bij correcte staalname heeft het verschil tussen begin en einde drinkwaterleiding een goed beeld van de kwaliteit.

Zowel Belplume als IKB hanteren normen voor de microbiële kwaliteit van drinkwater. Maar volgens Johan Van Erum moeten we strenger zijn op drinkwaterhygiëne dan deze door hen gehanteerde: "hanteer nultolerantie tijdens eerste levensweek".

Samengevat: optimaliseer 3 zaken!

"Vermijd hittestress, stimuleer immuniteitsopbouw door vroege voeding (on farm hatching) en zeer strenge drinkwaterhygiëne tijdens de eerste levensweek", was de boodschap van Johan Van Erum. Hiermee kan het enterococci probleem beheerst worden zonder bijkomende inzet van antibioticabehandelingen.

Bij hoge voerprijzen: mikken op goedkoper voeder of een lage voeromzetting of de combinatie?

Tekst en beeld: Luc Maertens & Evelyne Delezie, ILVO-Dier

Dat de voerkosten veruit de grootste post uitmaken van de productiekosten, daar twijfelt zeker niemand aan bij de hedendaagse torenhoge voerprijzen. In tijden zoals nu, waar de afzetprijzen in de buurt liggen van de totale kostprijs, zorgt het optimaliseren van de voerkost voor de winst of verlies van de ronde. Maar welke parameter is belangrijk om de voerkost in te schatten: een lage voerconversie (VC) of een goedkope aankoopprijs van het voer? Of een combinatie van beide?

Kennis van de voerkost/kg geproduceerde kip is ruimer dan de voeromzetting of de kostprijs van het voer.

Voeromzetting

Enkele zaken zijn toch wel belangrijk om eerst te definiëren, want niet iedereen spreekt dezelfde 'taal'. Op bedrijfsschaal is de **voeromzetting (VC)** eenvoudig het **aantal kg verbruikte voer** van een ronde/aantal **kg afgeleverde vleeskippen** of kalkoenen van dezelfde ronde. Wat de afgeleverde kg kippen betreft, best is het aantal 'betaalde' of **netto kg** in rekening te brengen.

Om de **VC te vergelijken** tussen rondes, stallen, voeders of bedrijven moeten we deze corrigeren of beter gezegd op hetzelfde gewicht vergelijken. Vroeger werd, en door sommigen nu nog, de VC vergeleken bij een gewicht van 1500g de zogenaamde VC 1500. Maar omdat dit veel te ver afdijt van het werkelijke aflevergewicht en de kippen nu ook veel langer doorgroeien, is daardoor de vroegere correctie van 4 punten/100g sterk overschat en geeft een vals beeld. **Daarom wordt veel beter vergeleken bij een gewicht van 2500g en een lagere correctiefactor.**

Indien het gewicht hoger of lager is dan wordt respectievelijk de **VC gecorrigeerd met 2 punten (0,02)/100g naar beneden of naar boven**. Nu kan veel objectiever vergeleken worden tussen rondes, voeders of bedrijven.

*Voerkost =
voerconversie x
prijs voer*

Kost per éénheid van gewichtsaanzet

De VC is slechts een index en houdt geen rekening met de kostprijs van het voeder. Bij eenzelfde voerkostprijs is een lage VC inderdaad de parameter die de rendabiliteit het best inschat. **Maar wat als de voerprijs niet dezelfde is en de verschillende voeders niet tot dezelfde VC leiden?**

In dit geval is het beter van de **voerkost** tegenover de gewichtstoename te plaatsen. Want een goedkoop voeder kan in werkelijkheid een duur voeder zijn als de dieren er meer van eten. Of omgekeerd een voeder dat leidt tot een zeer lage VC, maar duur in aankoop is kan tot een hogere voerkost leiden. In onderstaand voorbeeld wordt dit duidelijker.

Een voeder wordt duurder als het meer geconcentreerd is, meer energie bevat. Dit wordt voor een stuk gecompenseerd doordat

de dieren hier minder van opnemen om tot ongeveer dezelfde dagelijkse energieopname te komen. Vanzelfsprekend is dit niet altijd mooi lineair en enkel binnen bepaalde grenzen waar. Maar laat ons bij de VC blijven.

Een gebruikelijk volledig braadkippenvoer bevat gemiddeld zo'n 12,50 MJ ME/kg (3000 kcal). Wanneer we de energiedensiteit verhogen, dan moeten ook de andere nutriënten (o.a. de aminozuren) verhoogd worden want de kippen gaan wat minder opnemen van dit voeder. Hierdoor stijgt de kostprijs van het voeder, zeker als we het eiwitgehalte van het voeder niet wensen te verhogen om tot lage excretie van N te komen. De kostprijs van het voeder is op basis van de huidige grondstoffenprijzen berekend en uitgedrukt als % van een standaard volledig voer, zoals in bijgaande tabel weergegeven is.

Tabel 1: Vergelijking van de voerkost/éénheid gewichtsaanzet uitgedrukt als % van een "standaardvoer" (= 100) met 12,50 MJ ME/kg.

Energie (MJ ME) /kg voer	Kostprijs/ kg voer	Verwachte VC	Kost per kg gewichtsaanzet
12,00	96	106	103
12,25	99	102	101
12,50= standaard	=100	=100	=100
12,75	102	98,5	100,5
13,00	105,5	97	102

Een toename van 2% in voerkostprijs/kg gewichtsaanzet komt neer op 1500 €/ronde voor een standaardstal

Effect voerkost

In tabel 1 zijn we er vanuit gegaan dat de voeders uitgebalanceerd zijn om de effecten op de VC in kaart te brengen. Indien dit niet het geval is, dan zal door de ongunstiger VC de kost per kg gewichtsaanzet nog veel meer verschillen.

Duidelijk is dat een goedkoop voer kan leiden tot een hogere kost/kg geproduceerde gewichtsaanzet omwille van de ongunstiger VC. Maar ook een voer met een zeer gunstige

VC, maar duurder in aankoop, geeft aanleiding toe een hogere voerkost.

Bij de huidige voerprijzen en dit voor een standaardstal met 40.000 braadkippen heeft ieder % verlaging van de voerkost namelijk een onmiddellijk effect van liefst 750 euro op het saldo!

Wat indien tarwe of CCM bijgevoerd wordt?

In voorgaande berekeningen is uitgegaan van de aankoop van een volledig voer. Maar hetzelfde geldt eveneens wanneer zoals gebruikelijk volle tarwe of CCM bijgevoerd wordt. Het komt er in dit geval op aan om goed je voerkostprijs in te schatten en de VC te bepalen om je daadwerkelijke voerkost/kg geproduceerde kip te kennen. Op deze manier kun je ook het aangekochte kernvoer of partijen tarwe evalueren naar kostprijs/kg vleeskippen.

Besluit

Zeker in tijden van zeer hoge voederprijzen en/of ongunstiger marktprijzen is het berekenen en de kennis van de voerkost - en deze weten te optimaliseren - zeer nuttig. Uit voorgaande is gebleken dat wanneer we ons enkel steunen op de voeromzetting of enkel op de aankoopprijs van het voer, dit een verkeerd beeld kan geven van de werkelijke voerkost.

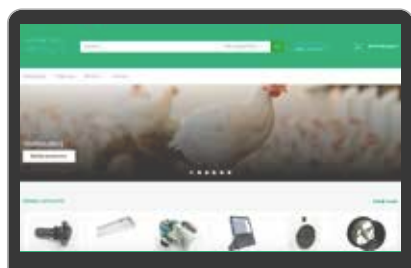
DEFAUW PARTS

DE ONLINE WINKEL VOOR UW LANDBOUWBEDRIJF

Op zoek naar **technisch materiaal** voor uw landbouwbedrijf?

Één adres - www.defauwparts.be

SNELLE LEVERING

100% BELGISCH

PERSOONLIJK CONTACT & ADVIES

TOT 31/11/2021 GROTE **STOCK VERKOOP** WEGENS VERHUIS (GRATIS VERZENDING)

Optimalisatie van de opkweek van de zwarte soldatenvlieg op kippenmest

Hoe 100 miljoen kilogram larven kweken zonder '1 euro' te investeren!

Tekst en beeld: Carl-Victor Deweer*

De landbouw evolueert zeer snel en ook de veeteelt hinkt niet achterop. Nieuwe innovatieve manieren om duurzame eiwitbronnen te produceren zijn hoognodig. De insectenkweek is hiervan een voorbeeld. Deze jonge sector is namelijk in volle expansie. In 2022 moet de grootste insectenboerderij ter wereld operationeel zijn, in de Franse stad Amiens. Deze insectenfabriek zou jaarlijks 100 miljoen kilogram insecten produceren, die voornamelijk als visvoer dienen.

Zwarte soldatenvlieg

De Zwarte Soldatenvlieg (*Hermetia illucence*) is een potentieel insect om massaal te kweken. De larven van deze vliegen bevatten zeer veel vetten en eiwitten. Het vet kan dienen als biodiesel en het eiwit kan in veevoeder verwerkt worden. Daarnaast kan chitine uit de larven gehaald worden dat talloze toepassingen kent in de chemiesector en de geneeskunde. De huidige manier van larven kweken is echter arbeidsintensief en kleinschalig. Automatisatie is hoognodig maar nog niet rendabel.

Larven kweken op granen is een zonde van hun groot potentieel om afval om te zetten in biomassa. Is het verantwoord om graanmeel eerst aan larven te voede-

ren, om dan deze larven te voeden aan vissen en pluimvee? Het graanmeel zou ook rechtstreeks aan vissen of pluimvee gevoerd kunnen worden? Hierdoor wordt een stap overgeslagen. Het is dus duurzamer om gebruik te maken van grondstoffen, die niet bruikbaar zijn voor mens of vee, maar wel voor larven. Kippenmest is hier ideaal voor geschikt. In deze masterproef werd dan ook de groei van larven op vleeskippenmest geoptimaliseerd met het oog op nieuwe theoretische alternatieve kweekmethodes.

De huidige methode om vleeskuikens te kweken is door ééndagskuikens 6 weken lang vet te mesten in een kippenstal.

Daarna worden ze opgeladen naar het slachthuis en wordt de kippenmest naar de mestverwerkingsinstallatie gebracht. De stal wordt gereinigd en

'De infrastructuur om zo'n grote hoeveelheid aan larven te kweken hebben we al, nu alleen nog de wetgeving en verder onderzoek.'

staat zo'n 2 weken leeg. Deze leegstandperiode dient om de stal te reinigen en te ontsmetten en zo minder ziektedruk te hebben bij de volgende ronde aan vleeskuikens. Eén ronde duurt 8 weken (6 weken opkweek en 2 weken leegstand). Op die manier kan er per jaar 6,5 keer kuikens opgekweekt worden in eenzelfde kippenstal.

Nieuwe kweekmethode

Als nieuwe innovatieve methode om larven te kweken, stelt deze scriptie voor om

Schematische weergave van gangbaar ronde-systeem vs. het alternatieve systeem met larvenkweek bij vleeskuikens

de kippenmest in de stal te laten liggen nadat de vleeskuikens naar het slachthuis werden gebracht. Deze achtergebleven kippenmest wordt dan bevochtigd en gemixt met een tractor. Daarna worden de larven aan de mest toegevoegd. Nadat de larven 7 dagen groeien op de kippenmest kunnen ze machinaal geoogst worden. Vooral de luchtvochtigheid en de staltemperatuur zijn van belang voor een goede groei van de larven. Deze 2 parameters kunnen perfect geregeld worden in de huidige kippenstallen. Daarna wordt de achtergebleven mest uit de stal gehaald, de stal gereinigd en een leegstandperiode voorzien. Zo is de kippenstal terug klaar voor een nieuwe ronde vleeskuikens.

Verpopte larve van de Zwarte Soldatenvlieg

Schematische weergave van gangbaar ronde-systeem vs. het alternatieve systeem met larvenkweek bij vleeskuikens

Voordelen

Het grote voordeel van deze nieuwe methode is dat de larven gebruikmaken van hetzelfde gebouw en infrastructuur (verwarming, ventilatie, ammoniak reducerende luchtwassers...) als de vleeskuikens. Hierdoor zijn er minder gebouwen en grondstoffen nodig. Een ander groot voordeel is dat de larven de hoeveelheid kippenmest met 60% reduceren. Dit betekent minder vrachtverkeer en een oplossing voor het mestoverschot in België. Voor pluimveeboeren betekent deze nieuwe methode een extra vorm van inkomen.

'Larven kweken in vleeskuikenstallen heeft alleen maar voordelen: minder vrachtverkeer, minder mest, minder gebouwen en infrastructuur ...'

In België worden er elk jaar 400 miljoen kilogram aan kippen geslacht. Indien deze nieuwe methode over heel België toegepast wordt, zouden er 100 miljoen kilogram larven kunnen gekweekt worden.

De infrastructuur (alle vleeskuikenstallen in België) om zo'n grote hoeveelheid aan larven te kweken hebben we al, nu alleen nog de wetgeving en verder onderzoek.

Nadelen

Doordat er 1 week extra toegevoegd wordt per ronde, kunnen er minder rondes per jaar gekweekt worden. Hierdoor zouden er 11%

minder kippen gekweekt kunnen worden. Hoe goed de larven effectief in vleeskuikenstallen groeien en de rendabiliteit hiervan, moet nog onderzocht worden. In deze scriptie werd namelijk enkel larven gekweekt op vleeskuikenmest onder experimentele omstandigheden. Een ander probleem is dat de huidige wetgeving het verbiedt om larven op kippenmest te kweken. Dit omdat het nog onduidelijk is, wat de invloed van larven op de bioveiligheid en de voedselveiligheid is. Ook mogen larven voorlopig alleen aan vissen gevoederd worden en niet aan pluimvee of varkens.

Alle vleeskuikenboeren in België zouden dus evenveel insecten kunnen kweken als de grootste insectenboerderij ter wereld. Voor deze grootste insectenboerderij is er in totaal 316 miljoen euro ingezameld. Alle Belgische vleeskuikenboeren hebben de stallen en infrastructuur al om deze larven te kweken, waardoor ze nog geen '1 euro' moeten investeren.

*Nota van de redactie

Dit artikel is het persbericht van de masterthesis van Carl-Victor Deweer (Fac. Diergeneeskunde, UGent) en werd weerhouden uit 405 inzendingen voor de longlist van de 9 finalisten voor de 'Vlaamse Scriptieprijs'. De thesis is te downloaden via <https://www.scriptiebank.be/scriptie/2021/optimalisatie-van-de-opkweek-van-de-zwarte-soldatenvlieg-op-kippenmest>. Bij het afsluiten van de redactie vernemen we dat deze scriptie van Carl-Victor Deweer bekroond is met de EOS prijs 2021. Bij deze proficiat!

Coaching in de strijd tegen Salmonella boekt succes

Tekst en beeld: Joke Van Raemdonck

Salmonella is nog steeds een hardnekkig probleem op heel wat pluimveebedrijven. Ondanks inspanningen die de bedrijven leveren, blijkt het soms zeer moeilijk om, eenmaal besmet, terug verlost te geraken van bepaalde Salmonella's. DGZ coachte de voorbije 5 jaar een aantal bedrijven die te kampen hadden met een hardnekkig salmonellaprobleem. En met succes: op bijna 90% van de gecoachte bedrijven werd nadien geen Salmonella meer teruggevonden.

De Salmonella Infantis-problematiek is de meest frequente aanleiding voor pluimveebedrijven om een beroep te doen op de coaching. Dit serotype is ook al enkele jaren het meest geïsoleerde type bij de monitoring van braadkuikens en ook bij leghennen komt dit type vaak voor. Uit ervaring weten we dat Salmonella Infantis heel hardnekkig kan zijn en moeilijk aan te pakken is op een bedrijf. Maar liefst 17 van de 28 stallen waarvoor een beroep werd gedaan op een coaching door DGZ, had te kampen met Salmonella Infantis.

In de aanpak van Salmonella staat een goede bioveiligheid centraal. Tijdens de coaching besteden we hier dan ook veel aandacht aan. Samen met de veehouder en de dierenarts achterhaalt DGZ welke factoren op het bedrijf een risico vormen voor de insleep en de verspreiding van Salmonella. Vaak zijn deze factoren heel bedrijfsspecifiek. We letten er ook op dat de maatregelen die we daarna opstellen nuttig én haalbaar zijn voor het individuele bedrijf.

De coaching

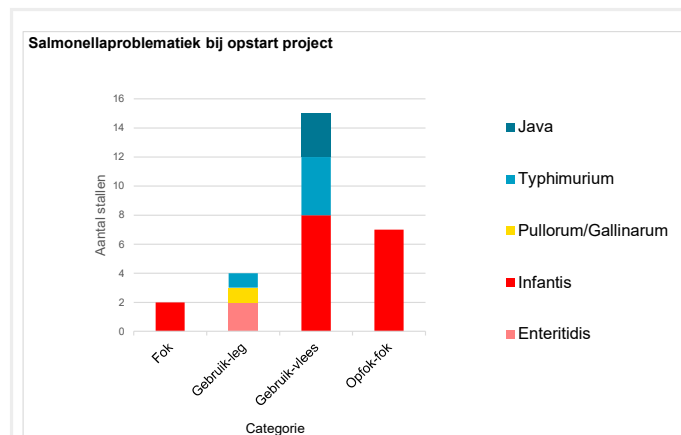
Naast bioveiligheid in het algemeen, wordt tijdens de coaching extra gefocust op de reiniging en de ontsmetting van de stal. We bespreken het protocol met de veehouder en de dierenarts, en bekijken of en hoe het protocol kan verbeterd worden. Een belangrijk aspect is de visuele properheid van de stal na het reinigen. Alleen als de stal visueel proper is vóór je hem ontsmet, kan je een optimaal effect van de ontsmetting verwachten. Identificeer dus eerst visueel of er plaatsen zijn die onvoldoende proper zijn, reinig deze nog eens extra en ga dan pas over tot het ontsmetten van je stal. De coaching biedt ook de mogelijkheid

om een hitteontsmetting toe te voegen aan het protocol. Bij een hitteontsmetting wordt gebruik gemaakt van warmte om de kiemen te doden. Hiervoor wordt de stal gedurende enkele dagen opgewarmd tot een temperatuur van 55-60°C.

Na het reinigen en ontsmetten voeren we op de gecoachte bedrijven een uitgebreide monsternamen uit met sponsswabs. Hiermee gaan we enerzijds na of er nog Salmonella terug te vinden is op specifieke plaatsen in de stal. Anderzijds bepalen we met deze swabs ook het totaal kiemgetal en aantal Enterococconen. Deze beide parameters geven een idee over de mate waarin bacteriën achterblijven na het reinigen en ontsmetten. Ze duiden ook de risicoplakken aan, waardoor de veehouder weet waar in de stal hij extra aandacht moet besteden aan de reiniging en ontsmetting.

25 van de 28 bedrijven vrij van Salmonella

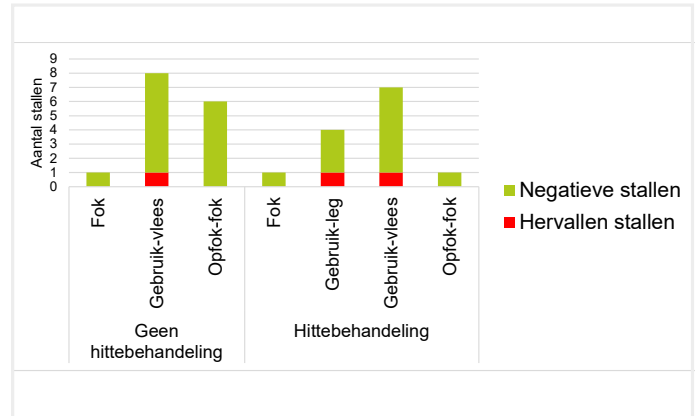
In 25 van de 28 deelnemende stallen werd na afloop van de coaching geen Salmonella meer gedetecteerd tijdens de wettelijke monsternames, en dat is tot op vandaag nog altijd zo. Op deze bedrijven hebben de aangescherpte bioveiligheidsmaatregelen en de optimalisatie van het reinigings- en ontsmettingsprotocol dus duidelijk effect. Zoals hierboven aangegeven kan hitteontsmetting een extra hulpmiddel zijn om de stal vrij te krijgen van Salmonella. In bijna de helft van de stallen werd hier bijkomend gebruik van gemaakt, voornamelijk op braadkuiken- en leghenbedrijven.

Het grootste deel van de deelnemende bedrijven zijn vleeskippenbedrijven en Salmonella Infantis is de meest voorkomende problematiek op bedrijven die een beroep doen op DGZ voor coaching.

Wil jij ook komaf maken met Salmonella op jouw bedrijf?

Heb jij ook te kampen met Salmonella op je bedrijf en ben je geïnteresseerd in coaching? Neem dan contact op met DGZ via mail naar helpdesk@dgz.be of telefoon: 078 05 05 23. Of neem een kijkje op de website van DGZ (www.dgz.be/pluim-vee/gezondheidszorg/optimale-salmonellabestrijding). Hier vind je meer informatie over de voorwaarden voor deelname en het verloop van de coaching. Het Sanitair Fonds voorziet een financiële tussenkomst voor de bedrijven die aan het project deelnemen.

Zowel op bedrijven met als bedrijven zonder hittebehandeling leverde de coaching resultaat op. In meer dan 90% van de deelnemende stallen werd na de coaching geen Salmonella meer teruggevonden in de wettelijke monsternames.

LANDELIJK WONEN

VERKOOP AGRARISCH VASTGOED

- > De gespecialiseerde makelaar mbt hoeses en gronden in buitengebied.
- > Deskundige begeleiding bij verkoop van uw hoeve of aankoop van uw droomlocatie.

Op zoek of te koop, contacteer ons: DANNY DE PAUW 0475 55 58 34
JO MULLIE 0477 52 57 82

A | G | R | O
V A S T G O E D bvba
www.agrovastgoed.be

DROESHAUT
bedrijfsautomatisatie

Droeshaut NV
Hamonterweg 139
B - 3930 Achel

Vakkundig en gespecialiseerd advies voor de ombouw naar "Better Chicken Commitment" normen en emissiearme stalsystemen

Tel: +32(0)11 642892 - www.droeshaut.be - info@droeshaut.be

Een pachtcontract tot in de eeuwigheid?

tekst: Solange Tastenoye

Heel wat eigenaars vinden het niet kunnen dat pachtcontracten lang kunnen doorlopen. Dit zet hen er tegenwoordig dikwijls toe aan om geen gronden in pacht te geven! Sinds kort zijn over de duurtijd van de pachtcontracten veranderingen opgetreden in Wallonië. We zetten de regels ter zake voor beide landsgedeelten op een rij.

Hoe lang duurt een pachtcontract in Vlaanderen?

In Vlaanderen blijft alles nog steeds bij het oude! Artikel 4 van de Pachtwet bepaalt er dat de pachtijd wordt vastgesteld door de partijen; hij mag niet korter zijn dan negen jaar. Is een kortere tijd bedongen, dan wordt hij van rechtswege op negen jaar gebracht.

Bij gebrek aan een geldige opzegging, wordt de pacht van rechtswege verlengd voor opeenvolgende periodes van negen jaar bij het eindigen van de gebruikperiode, zelfs indien de huur van de eerste gebruikperiode langer is geweest dan negen jaar.

Concreet betekent dit dat na verloop van een eerste pachtperiode er een volgende pachtperiode van 9 jaar zal ontstaan. Wenst de verpachter een einde te maken aan het pachtcontract dat zal hij moeten opzeggen, maar dan wel omwille van één van de opzegredenen die limitatief opgesomd zijn in de Pachtwet! Deze opzegredenen zijn niet gemakkelijk haalbaar voor de verpachter! De meest voorkomende zijn de opzeg voor bouwgronden en de

opzeg voor eigen gebruik. Doch, bij deze laatste reden zal hij wel moeten voldoen aan een aantal strenge voorwaarden!

Welke duurtijd krijgen pachtcontracten in Wallonië?

Zoals u allicht weet werden de pachtregels in Wallonië aangepast en zijn ze sinds 1 januari 2020 van kracht. Hier bepaalt nu hetzelfde artikel 4 dat de pachtijd vastgesteld wordt door de partijen; hij mag niet korter zijn dan negen jaar. Is een kortere tijd bedongen, dan wordt hij van rechtswege op negen jaar gebracht.

Bij gebrek aan een geldige opzegging, wordt de pacht van rechtswege verlengd voor opeenvolgende periodes van negen jaar bij het eindigen van de gebruikperiode, zelfs indien de huur van de eerste gebruikperiode langer is geweest dan negen jaar. **Na afloop van de derde verlenging eindigt de pacht van rechtswege.**

Wanneer de pachter na afloop van de derde verlenging op het pachtgoed wordt gelaten, wordt de pacht van jaar tot jaar tussen dezelfde partijen verlengd. Er kan zich tijdens deze stilzwijgende verlenging geen enkele overdracht of bevoorrechte overdracht voordoen."

Concreet betekent dit nu dat de "klassieke" pachtovereenkomst een duurtijd van 9 jaar blijft behouden. Maar een dergelijke pachtovereenkomst zal nog slechts 3 x kunnen hernieuwd worden. Dit betekent dat de duurtijd zich beperkt tot 36 jaar! Het einde dus van de bijna "eeuwigheid"! Na deze periode van 36 jaar komt er van rechtswege een einde aan het pachtcontract! Maar er wordt wel een mogelijkheid voorzien voor de pachter om toch nog langer op het pachtgoed te blijven.

Indien verpachter en pachter toch nog een langere periode willen vastleggen dan beschikken ze over twee mogelijkheden:

- **De verpachter is ermee akkoord dat de pachter verder doet.** In dat geval gaat de pachtovereenkomst stilzwijgend verder (zonder de noodzaak van een geschrift hierover) en dit van jaar tot jaar. Dit kan zo verder gaan tot wanneer de pachter stopt met zijn activiteiten of tot wanneer de verpachter een geldige opzeg geeft. MAAR... tijdens deze duurtijd van jaar tot jaar is er geen enkele mogelijkheid om aan pachtoverdracht te doen!
- **De "pachtovereenkomst tot einde loopbaan"** : hier kunnen pachter en verpachter bij onderling akkoord afspreken dat de pachtovereenkomst, nadat de eerste 36 jaar afgelopen is, doorloopt tot op het ogenblik dat de pachter effectief met pensioen gaat. De eindeloopbaanpacht wordt gesloten voor een vaste periode die gelijk is aan het verschil tussen het tijdstip waarop de pachter de wettelijke pensioenge-rechtigde leeftijd bereikt en zijn leeftijd op de datum van inwerkingtreding van het contract.

In geval van een eindeloopbaanpacht mag de pachter niet onderverpachten of zijn pacht overdragen. Ook wanneer hij eenmaal een eindeloopbaancontract is aangegaan, profiteert hij niet langer van zijn voorkeepsrecht.

Na afloop van deze eindeloopbaanpacht, krijgt de verpachter automatisch de vrije beschikking over zijn goed zonder dat de pachter zich daartegen kan verzetten.

Net als bij de klassieke pachtcontracten, langlopende pachtvereenkomsten en loopbaanpachten, wordt de pachtvereenkomst stilzwijgend verlengd indien de verpachter de pachter op het einde van de periode op het goed laat. Dit loopt dan verder van jaar tot jaar. Gedurende deze periode van stilzwijgende verlenging blijven pachtoverdrachten verboden..

Solange Tastenoye.
www.solangetastenoye.be

Volg ons op

Poultryshop24

In/verkoop van: Pluimvee inventaris, eierinpakkers en sorteermachines

Informeer naar de unieke mogelijkheden om uw pluimveebedrijf te verkopen via onze website.

www.pluimveebedrijftekoop.eu

Website: www.poultryshop24.com
info@poultryshop24.com
 +31 6 53646226

Hyvarki
Bedrijfshygiëne

**ERKEND
GID-LINES
VERDELER**

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

Rene Martens
Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
Tel. & Fax 03/669 84 31
hyvarki@skynet.be

Brochure

BURENRELATIES

NIEUWE REGELS INZAKE OVERHELLENDE TAKKEN, PLANTAFSTANDEN, AFSLUITINGEN, UITWEGEN, BETREDEN VAN EIGENDOMMEN, enz.

Deze brochure is te bekomen via het kantoor van Solange Tastenoye. Voor info bel 013/46 16 24

leiveoeders **cibus**

Prettige Feesten!

Zorgt de CRISPR technologie voor een revolutie in de pluimvee industrie?

Tekst: Luc Maertens

Dit artikel dat begin december in de Amerikaanse pluimveepers stond trok mijn speciale aandacht. Zowel omwille van de gesofistikeerde gentechnologie, omschreven met de afkorting CRISPR, als met de verwijzing naar een mogelijke revolutionaire doorbraak.

Wat is CRISPR technologie?

CRISPR is de afkorting van 'Clustered Regularly Interspaced Short Palindromic Repeats'. De technologie wordt omschreven als CRISPR-Cas. Deze nieuwe gentechnologie maakt het mogelijk om erfelijk materiaal van virussen, bacteriën, cellen, planten en dieren op relatief eenvoudige wijze, zeer nauwkeurig en efficiënt te veranderen. Dit kan door het aanbrengen van genetische veranderingen die leiden tot veranderde eigenschappen, of het toevoegen van geheel nieuwe genetische informatie. In feite gaat het over genetische modificatie.

Mogelijke toepassingen

De CRISPR-Cas-techniek staat momenteel sterk in de politieke belangstelling vanwege de vele mogelijke toepassingen voor plant, mens en dier. De techniek maakt het bijvoorbeeld mogelijk om stukjes DNA, aanwezig op een specifieke plaats, te knippen en te vervangen door een nieuwe sequentie. Met andere woorden, het opent mogelijkheden voor o.a. nieuwe ziektebehandelingen (slechte of defecte stukjes genetisch materiaal

verwijderen en/of vervangen) voor kanker of om genetische defecten te herstellen.

Gentechnologie toepassen biedt daarom mogelijkheden om in de toekomst revolutionaire vooruitgang te boeken, niet alleen op het vlak van productie maar om zowel de ziekteweerstand alsook om het dierenwelzijn sterk te bevorderen, volgens Mark Fife, hoofd Biotechnologie bij Aviagen.

Maar deze ingrijpende gentechnologie staat bij dieren nog meer ter discussie dan bijvoorbeeld bij planten, waar genetische modificatie al zeer moeilijk ligt, vooral in Europa. Zolang de inzet is om bijvoorbeeld dieren meer warmteresistent te maken, hun immuniteit te verhogen of hoornloze runderen te produceren wordt dit aanzien als welzijns- en managements bevorderlijk. Maar andere toepassingen (bv productie verhogend) staan meer ter discussie.

Specifieke toepassingen voor de pluimveesector

Het inzetten van de CRISPR technologie blijkt evenwel moeilijker bij pluimvee dan bij zoogdieren. Pluimvee vereist een iets andere benadering van het bewerken van de genen. Voor zoogdieren wordt een techniek gebruikt die somatische celnucleïnezuur overdracht (SCNT) wordt genoemd, maar deze vereist toegang tot het zich ontwikkelende embryo.

Bij kippen, omdat we niet dezelfde gemakkelijke toegang hebben tot het embryo, is het een moeilijker verhaal, volgens dr. Fife. "Bij vogelsoorten wordt namelijk gebruikt gemaakt van genetische wijzigingen in de oorspronkelijke kiemcellen, de voorlopers van sperma- en eicelcellen in de kip.

In een heel vroeg stadium, ongeveer twee en een halve dag in het zich ontwikkelende embryo, wordt de wijziging uitgevoerd en vervolgens worden de primordiale kiemcellen geïsoleerd. "Onderzoekers kunnen verschillende genbewerkingen uitvoeren op deze primordiale kiemcellen, die in een celcultuur blijven groeien en ontwikkelen. In het HH-stadium 14-17 van de ontwikkeling van het kuiken worden deze primordiale kiemcellen dan opnieuw in het embryo ingebracht, wat resulteert in een chimere kip". Deze gen-technologie is niet alleen zeer verschillend met de somatische celkernoverdracht maar ze duurt erg lang en is daardoor een sterk beperkende factor voor toepassing", benadrukte dr. Fife.

Recente ontwikkelingen met deze techniek voor het bewerken van genen hebben er wel al toe geleid dat pluimvee resistent is gemaakt tegen het avian leukosevirus en het vogelgriep virus. Ook biedt deze techniek de mogelijkheid om enkel poeljen te laten geboren worden bij legrassen en zo het probleem van de economisch zowat waardelose leghaantjes te voorkomen.

Wetgeving is een barrière voor toepassing

In de EU is er een ban op de toepassing van genetische modificatie terwijl in de VS het FDA wel een strikte wetgeving heeft op gecontroleerde toepassingen. Ook in het VK, na de Brexit, zouden er terug meer wettelijke mogelijkheden komen voor het toepassen van de CRISPR gentechnologie.

Ook in de VS toenemende vraag en engagementen voor niet kooi-eieren

In het recente (november 2021) bijgewerkte rapport van 'Compassion in World Farming' meldt men niet alleen een **toename van het aantal firma's** die de overstap naar kooi-vrije eieren willen maken in Noord Amerika maar eveneens een **toenemend aandeel van deze eieren in hun omzet**.

Bedrijven die de verbintenis tot transitie aangegaan hebben moeten jaarlijks een voortgangsrapport overmaken, het 'Egg Track report'. Deze verplichting is ingevoerd om de markt beter te kunnen afstemmen op de productiewijze en zo de transitie vlotter te laten verlopen. Van de in totaal 219 bedrijven, die de verbintenis aangegaan zijn, geven er 156 aan dat er een duidelijke vooruitgang is van hun transitie naar kooi-vrije eieren. Van de 92 bedrijven met wereldwijde activiteiten die in het rapport zijn opgenomen, zijn er 47 die uitsluitend met kooi-vrije werken.

In Noord-Amerika hebben 116 bedrijven publiekelijk het engagement aangegaan om kooi eieren uit te faseren en gemiddeld bedroeg bij hen het **kooi-vrij aandeel 71,4%**. Twaalf van deze bedrijven hebben opgegeven dat ze erin geslaagd zijn om in 2021 over te schakelen naar uitsluitend gebruik van kooi-vrije eieren.

Wat het **VS** nationaal % kippen betreft dat in **niet kooi systemen** gehuisvest wordt, volgens het in december USDA gepubliceerde 'Egg Markets Overview', bedroeg dit in augustus 2021 zo'n **28,6%** (LM).

Recordjaar voor de Braziliaanse productie en export van kippenvlees

ABPA, de Braziliaanse vereniging van dierlijke eiwit, meldt in een recent persbericht dat zowel de productie als de export van pluimveevlees in 2021 recordhoogtes heeft bereikt. Verder zijn ze optimistisch voor wat 2022 betreft en verwachten ze een verdere toename. In vergelijking met 2020, geven de voorlopige **productiecijfers** voor 2022 een **stijging met 3,5%** aan tot een recordhoogte tussen 14,1 en 14,3 miljoen metric ton. De **export** is met liefst **7,5% gestegen** tot 4,5 tot 4,55 miljoen metric ton.

Corona maar vooral de stijgende grondstoffenprijzen hebben de productiekosten wel sterk doen toenemen (+ 44% in de laatste 12 maanden) maar de goede marktvraag heeft de pluimveeprijs positief ondersteund. Pluimveevlees blijft daar duidelijk de goedkoopste eiwitbron waardoor de consumptie verder gestegen in economisch moeilijke tijden. Voor 2021 zou **het verbruik** uitkomen op **46 kg/hoofd** en de verwachting is dat dit in 2022 verder zou toenemen tot 47,5 kg.

De Braziliaanse **export** loopt goed, met als grootste afnemer (15%) China. Wel neemt de export naar China af, maar wordt overgenomen door nieuwe markten. Vooral **naar het VK**, na de Brexit, is de export tussen januari en augustus met liefst **36% gestegen!** Omdat zowat 80% van deze export overzee plaats vindt moet er volgens ABPA dringend in haveninfrastructuur geïnvesteerd worden want deze loopt tegen haar limieten aan. (Bron: Poultry World).

Laag gehalte mycotoxines in maïs oogst 2021

Het mycotoxinegehalte in de korrelmaïs is dit jaar laag. Dat berichten FEGRA en BFA, de Belgische federaties van respectievelijk de graanhandel en de diervoeders, naar aanleiding van diverse stalen bij onder andere Vlaamse boeren.

Mycotoxines worden door schimmels geproduceerd en kunnen reeds aanwezig zijn vóór de oogsttijd, zeker bij nattere weersomstandigheden. Naast de mogelijke aanwezigheid voor oogst op de plant kunnen ze ook na het oogsten, tijdens de opslagperiode, verder ontwikkelen. Deze mycotoxines vormen voor o.a. pluimvee een mogelijk risico.

Het rapport voor de oogst van 2021 is gebaseerd op 204 stalen. De analyseresultaten tonen een algemeen laag contaminatieniveau. Van de 204 stalen kwamen er 142 uit Frankrijk, 34 uit België, 8 uit Duitsland, 8 uit Oekraïne, 5 uit Nederland, 1 uit Polen; 6 maïs stalen hadden een onbekende afkomst. **Net als in 2020, overschreed ook dit jaar geen enkel resultaat de richtwaarde voor de verschillende geanalyseerde mycotoxines.** Vele resultaten lagen zelfs onder de detectielimiet.

Hoewel het gedetecteerde niveau van contaminatie laag is, blijft waakzaamheid geboden want de analyses werden uitgevoerd op stalen onmiddellijk na de oogst. Mogelijke contaminatie door onzorgvuldige opslagpraktijken (transport, droging, koeling, opslag, ...) dient vermeden te worden (LM).

EU verwacht een vertraging in de uitbreiding van de Europese pluimvee productie

In het meest recente EU rapport over de verwachtingen van de markt- en prijsevolutie (2021-2030) tempert de commissie haar vroegere verwachtingen van toename. De verwachting is nu dat de pluimveevlees consumptie in de EU nog nauwelijks gaat toenemen en ook de concurrentie op de exportmarkten verder zal toenemen. Hierdoor wordt slechts een kleine toename van de EU productie in het vooruitzicht gesteld (+0,4%/jaar) waar dit in de voorbije 10 jaar jaarlijks 2,6% bedroeg.

De **consumptie** van pluimveevlees in de EU zou wel nog stijgen tot 24,8 kg/hoofd waar dit nu ingeschat wordt op 23,5 kg. Drivers hiervoor zijn het gezonde imago, gemak van bereiding en algemene aanvaarding door religies. Maar deze verwachte groei is veel kleiner dan in het vorig decennium (+2% ieder jaar). Op de **exportmarkt** verwacht men een verdere harde concurrentie van Brazilië en een afnemende export naar China waardoor het huidige EU wereldexport aandeel zou dalen van 15 naar 13%. Maar anderzijds geeft de commissie aan dat er nieuwe marktopportunities zijn in o.a. Sub-Sahara Afrika, Filipijnen en Colombia.

Voor wat de **andere vleesproducties** betreft is de commissie veel **minder positief**. Voor varkens stelt men een jaarlijkse afname van 0,8% in het vooruitzicht en verwacht men het opdrogen van de Chinese afzetmarkt. Voor rundveevleesproductie wordt een globale daling met 8% voorspeld in de komende 10 jaar, vooral omwille van de verder afnemende consumptie (LM).

Gecertificeerde luchtwassers met warmteterugwinning van Inno+

Gecertificeerde luchtwassers en het handhaven van normen zijn een cruciaal onderdeel van de toekomst van de veehouder. Het zal van belang zijn welke systemen zij in hun stallen toepassen om garanties te kunnen geven op emissiebeheersing.

Luchtwassers kosten evenwel geld in aanschaf en onderhoud. Bij Inno+ hebben we hierover nagedacht en zijn we met een antwoord op het probleem gekomen. Waarom niet de energie van de luchtwasser gebruiken om te besparen op stookkosten en zorgen voor een optimale luchtkwaliteit voordat die de stal

binnenkomt, zodat de dieren een comfortabele plek hebben om te leven. Op deze manier veranderen we de luchtwasser van een geldverslinder in een geldmaker. Alle energie die door de dieren wordt geproduceerd, wordt in de luchtwasser opgeslagen en vervolgens hergebruikt om de stallen te verwarmen. Hierdoor daalt het gasverbruik en stijgt de productieopbrengst. We zien meestal een rendement op de investering van gemiddeld zo'n 4,5 jaar.

In samenwerking met het Instituut voor Landbouwtechniek van de Universiteit van

Bonn werkte INNO + aan een casestudy om de voordelen te bepalen van het gebruik van regeneratieve energie uit "systemen voor de behandeling van uitlaatlucht" (luchtwassers) voor het koelen en verwarmen van stallen (Bron: Persbericht Inno+).

Roxell lanceert Siroc Sterling™ luchtverwarmer voor hoge pluimveestal

Roxell, fabrikant van automatische voer-, drink-, nest- en verwarmingssystemen, breidt het assortiment convectieverwarming voor pluimveestallen uit met de Siroc Sterling™ luchtverwarmer. Dit toestel met gesloten verbranding zorgt voor een goede verticale luchtcirculatie in hoge stallen (vanaf 4,5 meter). Siroc Sterling recupereert de stijgende warmte, mengt die met buitenlucht en geeft de warmte onderaan rondom rond terug vrij.

Het temperatuurverschil tussen de nok en de vloer is slechts 0,5 °C. De warmte is dus gelijkmatig verdeeld over de hele ruimte ook op de plaats waar de kippen

leven. Deze luchtverwarmer op gas is Roxells energiezuinige oplossing voor een uniforme warmteverdeling in hoge ruimtes. Elke convectieverwarmer in het Siroc-gamma heeft een eigen toepassingsgebied waardoor kiezen eenvoudig is.

"Begin 2021 lanceerde Roxell 3 nieuwe convectieverwarmers," zegt Frank Hartmann, Marketing Manager bij Roxell. "Die uitbreiding kwam er door een samenwerking en overname van Holland Heater. De naam 'Holland Heater' blijft behouden omwille van de naamsbekendheid die het bedrijf opbouwde bij haar tuinbouwklan-

ten. De toestellen die Roxell opneemt in haar gamma hebben de 'Siroc' merknaam." (Bron: Persbericht Roxell)

Oordeelsestraat 84 T 013 - 507 9249
5111 PL, Baarle-Nassau M 06 - 205 39 464

"Gespecialiseerd in het uitmesten en reinigen van stallen"
Ook voor machinale roosterreiniging

www.stallenreinigingvantilburg.nl
E info@stallenreinigingvantilburg.nl

Van Hunnik B.V.
pluimveehandel

**Altijd de beste
prijs voor al
uw slachtkippen**

www.pluimveehandelvanhunnik.nl info@pluimveehandelvanhunnik.nl
Tel. 0031 - 318 52 73 73 0031 - 6 53 81 85 84

Onduidelijke eiermarktsituatie bezorgt legpluimveehouders windeieren

tekst en beeld: Luc Maertens

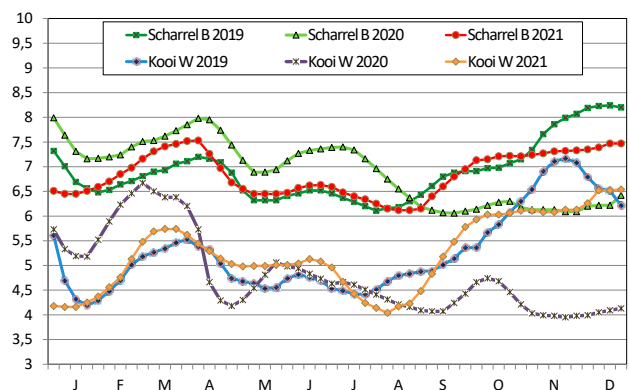
In de weken voor Kerstmis was de vraag naar eieren, zoals gebruikelijk, zeer groot. Dit geldt zowel voor de industrie, maar eveneens voor het versmarktsegment. Niet verwonderlijk dat er melding werd gedaan van een eierentekort, o.a. in Nederlandse supermarkten in de week voor kerst (c.f. Pluimveeweb 21/12/2021). Ook in ons land was de vraag groot en liep de verkoop zeer vlot. Temeer daar de kippen bij particulieren, in deze periode van het jaar, amper nog eieren leggen.

De goede vraag naar eieren in de laatste maanden weerspiegelde zich niet in de prijsevolutie. Er was nauwelijks een toename naar eindejaar toe en al zeker geen compensatie voor de zeer sterk gestegen voerprijzen. Onze bezorgdheid of de marktprijzen het marktprincipe wel volgen hebben we in ons decembernummer van het Pluimveevakblad aan de kaak gesteld. Want in een normale vrije marktsituatie en met de grote jaarlijkse vraag in deze periode mag je verwachten dat de prijszetting voor de producenten gunstig evolueert. Wanneer er sprake is van tekort of schaarste – zie nu maar de vele prijsstijgingen in andere sectoren – dan heeft dit een sterk opwaarts effect. Maar ook omgekeerd, wanneer er sprake is van overaanbod wordt er snel gedumpt op (buitenlandse) markten. De lockdown vanaf zondag 19 december (tot 14 januari!) in Nederland verstoortte de marktsituatie volledig en had ook zijn impact op de Belgische markt. In Nederland was er eerst het hamstergedrag want eieren zijn een basisproduct. Als er een lockdown aangekondigd wordt, is dit één van de producten die snel in de winkelkar verdwijnen. Door de sluiting van horeca en winkels was er nadien van schaarste geen sprake meer en verschuiving van grote volumes (voorraden) verstoorden de marktsituatie. Een eventuele late eindejaarsopflakking bleef daarmee uit of hoe deze 4de corona golf de producenten windeieren bezorgde.

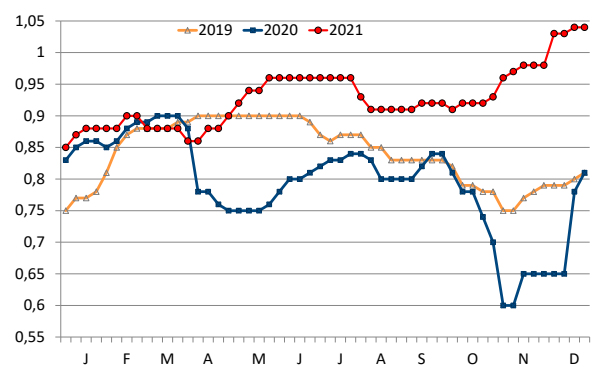
Met de onzekerheid die er heerst door de Omikron variant en de vogelgriepvirussen is het voor legkippenhouders ongetwijfeld een zeer moeilijke periode om beslissingen te nemen. Want naast dit alles, wat gaat er gebeuren wanneer straks het 'kunstmatig' gebeuren van de 'milieuvriendelijke' opfok van haantjes zijn effect zal laten voelen? Om de lopende ronde nog KAT erkend te zijn wordt veel meer geruid in ons land en zal het aanbod van eieren vermoedelijk nog verminderen. Ook de impact van het mogelijks uitdeinen van vogelgriep besmettingen zal gevolgen hebben. Dit alles kan voor enige soelaas – minder aanbod – zorgen en moeten weerspiegelen in een gunstige prijsontwikkeling van de eieren voor de legkippenhouders.

De **braadkippen** prijzen hebben zich in december tot een duidelijk hoger niveau kunnen optillen en handhaven. Vele positieve markt-ondersteunende factoren kwamen samen: mindere productie (Nederland), goede vraag, minder importdruk van Polen en Oekraïne etc.. Maar de toekomst is onzeker in tijden van niet alleen corona maar eveneens de al dan niet uitbreidende problemen met de vogelgriep. De beperkingen in beschermingszones zullen voor een mindere opzet zorgen maar anderzijds is het verlies van het Al-vrije statuut een domper op de export. Zelfs op korte termijn is de

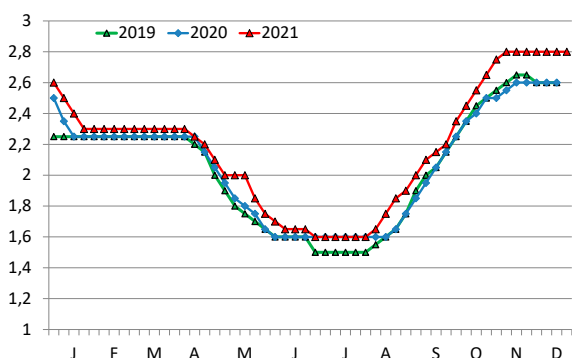
Evolutie prijs eieren (€/100): Klasse 3
Scharrel bruin – Kooi wit

Notering braadkippen (€/kg): middenprijs Deinze

Notering konijnen Deinze (€/kg)

marktsituatie moeilijk in te schatten. In ieder geval, een prijsval zou ervoor zorgen dat de rendabiliteit onder nul komt mede door de sterk gestegen energiekosten in deze winterperiode. Maar net zoals voor de eieren, door diverse factoren lijken we eerder op schaarste dan met overaanbod te zullen kampen in de eerste maanden van 2022.

INHOUD PLUIMVEEBLAD 2021: jaargang 55

Actueel - Wetgeving

Titel	Nr	Pagina
• Wetgevend vacuüm omtrent H3 dreigt bij nieuwe uitbraak	1	5
• Keuze staalname mest en enkele nieuwe MAP6-verplichtingen op een rijtje	1	24-25
• Pluimveehouder: een uitstervend ras?	2	14-15
• Koudeprotocol pluimveetransport gevalideerd door de Vlaamse Dienst Dierenwelzijn	2	26-27
• Ophokplicht dwingt vrije uitloopbedrijven tot afwaardering	3	22
• Mogelijks nieuwe impasse bij H-3 uitbraak afgewend	4	23
• Project kuiswater pluimveehouderij gaat van start	4	36
• Lancering mobiele slachtheid loopt opnieuw vertraging op	5	31
• Overleg met kabinet van Zuhal Demir	6	5
• Europees parlement stemt met grote meerderheid voor resolutie tot uitfasering kooisystemen in de veehouderij	7	5-6
• Colruyt gooit de knuppel in het hoenderhok	9	5-6
• De PAS problematiek	10	5-6
• AI besmettingen nemen sterk toe in vele Europese landen	12	6-7
• Prof. dr. Richard Ducatelle (UGent) op emeritaat	12	28-29

Technieken

• De vier soorten lampen in de pluimveeproductie	1	26-27
• Drinknippelsysteem management	2	20-21
• Drinkwater bij vleeskuikens ontsmetten met ultraviolet licht en ozontechnologie	4	16-1
• Hittestress bij pluimvee	5	13-14
• Polair hogedruk nevelkoeling	5	16-17
• InnovSpace: 6 noviteiten voor de pluimveehouderij	9	20-21
• Opgemerkte innovaties tijdens de pluimveebeurs te Hardenberg	10	22-23
• De landbouwsector herademde op de Bretoense SPACE beurs	11	12-15
• Circulair bouwen	11	24

Economie

• 2020: een jaar van slechte marktprijzen voor eieren en braadkippen	2	16-17
• Export en import van 1d-kuikens en broedeieren	3	14-16
• Door overaanbod zal de EU pluimveemarkt in 2021 verder onder zware druk staan	3	20-21
• Blijvend enthousiaste opzetplanning leidt naar pijnlijke derde golf van overproductie	4	5
• Terugdraaiende teller en mogelijkheden rond hernieuwbare energie voor pluimveebedrijven	5	20-21
• Recente evoluties en prognoses van de EU-braadkippensector	7-8	20-22
• De grootste producenten van eieren in de wereld en in Europa	11	20-21
• Overzicht van de wereldwijde braadkippenproductie op basis van het aantal slachtingen	11	22-23
• Brexit nieuws en export van pluimveevlees	11	28-29
• Eieren, wereldwijd een steeds meer geëerde eiwitbron	12	14-16

Milieu

• Strooiseltype kan prestaties en ammoniakvorming bij vleeskuikens beïnvloeden	1	8-9
• Geurimpact bij vleeskippenbedrijven: verdere aanpak deputatie provincie West-Vlaanderen	2	24-25
• Het dossier achter het stikstofarrest LV Roeben te Kortesseem	7-8	8-9
• Stikstofproblematiek: concrete gevolgen voor de pluimveehouder	7-8	10-12
• De toekomst van de pluimveehouder en het nieuwe stikstofbeleid	7-8	14-15
• Nieuw en strengere geurbeoordeling: wat brengt de toekomst?	9	18-19

Juridisch

• Overhellende takken en plantafstanden: een bron van ergernis	1	28-29
• Feitelijk samenwonen: opgepast voor de gevaren!	2	12-13
• Landbouwgrond huren of pachten: is er een verschil?	3	26-27
• Wanbetaling tijdens corona!	4	32-33
• Mest en modder op de baan: wie betaalt bij schade?	5	26-27
• Nieuw: geen 'dictee' meer bij het notarieel testament	6	32-33
• Opzeg eigen gebruik: het 'overwegend deel van de beroepsactiviteit'	7-8	34-35
• Aansprakelijkheid van de garagist? De rechter beslist	9	39
• Bent u voldoende verzekerd?	10	28-29
• Nieuwe regels: iemands eigendom betreden of toch niet?	11	25
• Nieuw: naast de centrale registers voor testamenten en erfrecht, nu ook IZIMI	11	32-33
• Voortaan betalen om fotokopies te nemen?	12	34-35

Moederdieren - Broeierij

• Vrije vermeerderaar, een gewaagd of berekend risico?	3	5-6
• Weglaten ingrepen bij de haan schaadt de hen	3	7-9
• Hanenrestaurants voor gescheiden voeders van moederdieren	3	10-11
• Uitkomst in de stal aan brede uitrol toe	4	7-9
• De kwaliteit van broedeieren verbeteren door middel van goed legnest management	6	8-10
• Is vroege voeding bij kuikens van belang?	11	6-7

Reportages - interviews

• Belgische conceptkippen niet welkom in Nederland: Ronny van Loon mikt op een Belgisch verhaal	1	20-22
• Verwerkte Dierlijke Eiwitten (VDE's): Europa beslist in het najaar	2	5-7
• Na de covid19 beperkingen terug naar een 'normale' werking	2	8-10
• Pluimveebedrijven Verhaegen (Geel) kozen voor de korte keten	2	8-10
• Lecoque Eggs: 120.000gekookte/gepelde eieren per uur	2	8-10
• Op bezoek bij Ellen Vaneynde: een nuchtere maar geëngageerde legkippenhouderster	4	24-25
• Coquettes aux Prés: biologische weide-eieren uit mobiele stal	5	8-9
• Interview met Dirk Ghyselen, sectorvoorzitter braad, over de prijzencommissie	6	16-17
• Middelgrote windturbines op landbouwbedrijven, een 'go' of een 'no go'	9	14-15

Vleeskippen

• De laatste kilo's kosten (veel) geld bij lage kippenprijzen	1	6-7
• Overvoeding oorzaak van darmproblemen bij vleeskippen?	4	14-15
• Uitkomst in de stal aan brede uitrol toe: mening van 2 pluimveehouders	5	10-12
• Reactie Landsbond nu retail aankondigt om in de toekomst over te schakelen op nieuwe 'standaardkip'	9	7-8
• BCC normen of trager groeiende braadkippen bij lagere bezetting	10	15-17
• Vergelijking resultaten van top 10 braadkippenbedrijven vs gemiddelde. Waar zit het verschil?	12	24-26

Diergeneeskunde

• Huidletsels bij kippen	1	10-12
• Alles wat je moet weten over coccidiose	1	14-17
• Corona bij kippen	2	18-19
• Recente aanpassingen aan de opvolging van het antibiotica reductiepad	4	20-21
• Coccidiose beheersen een noodzaak	6	28-30
• Tussentijdse balans over het antibioticagebruik en -resistentie bij dieren	7-8	32-33
• Verbod op profylactische behandelingen vanaf 28/01/2022	9	13
• Wat is het juiste vaccinatiemoment bij gumboro?	10	21
• Pootproblemen bij vleeskuikens door Enterococcus infecties	10	26-27
• NCD uitbraken ondanks vaccinatie: een ieuw project gaat op zoek naar oplossingen	11	16-17
• Een geval van vleesziekte bij leghennen	12	8-9

Onderzoek

• Vroege voeding van ééndagskuikens: voordelig?	1	18-19
• ILVO-Meetcampagne rond luchtmissies bij AEA-stalsysteem P-64 ging over meer dan geur alleen	4	26-28
• Duurzame micro-algenteelt op spoelwater van vleeskuikenstallen	5	18-19
• Zoek verkoeling bij hittestress	6	12-13
• Kunnen insecten een waardige alternatieve eiwitbron zijn voor pluimvee?	6	16-17
• Welk effect heeft het voederen van insecten aan pluimvee?	6	20-21
• Wat heb je nodig om te starten met insectenkweek?	6	22-23
• In ovo seksen in de leghennenhouderij: verre toekomst of toch sneller dan gedacht.	7-8	24-26
• Monitoring van de rode vogelmijt essentieel voor een goede aanpak	9	22-24
• Duurzame behandelingsmethoden ter bestrijding van de rode vogelmijt	9	25-27
• Op zoek naar alternatieve bestrijdingsmethodes voor worminfecties bij bio-leghennen	10	12-14
• Op zoek naar de risicofactoren voor een vroege stopzetting van de leggronde	12	10-12

Kalkoenen- en konijnenhouderij

• Het RHD virus: ook voor de Franse konijnssector een hardnekkig probleem	4	30-31
• Verslag van het wereldcongres konijnen te Nantes	12	30-31

Boerbürgerbinding

December is de maand om terug te kijken naar wat het afgelopen jaar gebracht heeft. Het is vaak dan dat je beseft welk een bewogen jaar het weer geweest is. Dingen die nu voor de hand liggend zijn, maar die je een jaar geleden nog helemaal niet voor mogelijk had gehouden. Dat kan zowel in positieve als negatieve zin zijn. En met een roze bril op - terwijl je schrijft - kan je zelfs een positieve wending aan een negatief verhaal geven.

Ja, er is het stikstofdossier maar ook het grote aantal boeren en boerinnen die ik de afgelopen maanden heb leren kennen die willen meestrijden voor onze toekomst. En ja, er was nog altijd Corona maar ook de momenten dat er wel weer wat mocht en je extra kon genieten van de aanwezigheid van anderen.

Zo heb ik dit jaar ook extra genoten van de vrijdag marktdagen op onze boerenbelevingsmarkt in Hoogstraten. Na een hele lange aanloop kon deze eindelijk van start gaan. Als boerin met de missie om boer en burger meer te verbinden, de uitgelezen kans om het gesprek aan te gaan met onze consumenten maar ook met onze andere producenten. Ik vind het belangrijk dat we elkaars sectoren kennen omdat je dan ook wederzijds respect voor elkaar kan opbouwen. Elke sector heeft wel zijn eigen zorgen ook al lijkt het gras altijd groener aan de overkant. Ik denk persoonlijk dat belangenverdediging alleen maar kan werken in deze tijdsgeest door samen aan één zeel te trekken en gezamenlijk oplossingen te zoeken zonder elkaar de zwarte piet door te schuiven. We mogen niemand opofferen want elke sector heeft evenveel bestaansrecht.

Iets wat we bijna allemaal gemeen hebben zijn de slechte marktprijzen die als een zwaard van Damocles op onze schouders wegen. Dat er iets structureels moet gaan veranderen de komende tijd moet dan ook maar de nieuwjaar gelofte van dit jaar worden. Ik wens meer respect voor onze producten en producenten van onze zo immens belangrijke voedselvoorziening in 2022. En nog altijd geloof ik dat daar de boerbürgerbinding een heel belangrijk onderdeel van is. De spandoeken met onze boeren op, de natte bottentocht en de schitterende tractorenkerstritten van de afgelopen weken, zijn maar enkele voorbeelden hoe we meer draagvlak kunnen creëren voor onze prachtige land en tuinbouwsector. Het leverde ons zelfs het bezoek op van minister Crevits en van verschillende parlementsleden en kabinetsmedewerkers.

Enkel met dialoog zullen we tot een consensus kunnen komen om in de toekomst onze bestaanszekerheid te kunnen garanderen. Het creëren van draagvlak en verbinden van boer en burger is iets waar ik het komende jaar weer extra mijn schouders onder ga zetten, zeker na de recente goedkeuring van mijn leaderproject. Hopelijk kunnen we heel veel burgers enthousiasmeren om tijdens deze allesomvattende fietstocht over de weg van ons voedsel - van boer tot bord - de pracht van de voedselproductie te laten aanschouwen. Want zeg nu zelf, er is toch niets mooier dan het delen van je passie met de consument die elke dag kan genieten van je eerlijk en met veel liefde gemaakt product.

Mariëlle Smits Schalk
Legkippenhoudster

Marktprijzen

Eierprijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	7.12	14.12	21.12	28.12	7.12	14.12	21.12	28.12
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	8,50	8,80	8,80	8,83	8,90	8,80	8,80	8,83
Cat 1	7,26	7,56	7,56	7,59	7,66	7,56	7,56	7,59
Cat 2	6,76	7,04	7,04	7,07	7,26	7,04	7,04	7,07
Cat 3	6,26	6,52	6,52	6,54	6,76	6,52	6,52	6,54
Cat 4	5,76	6,00	6,00	6,02	6,21	6,00	6,11	6,09
Cat 5	5,26	5,48	5,48	5,50	5,19	5,48	5,48	5,50
Cat 6	4,76	4,95	4,95	4,97	4,76	4,95	4,95	4,97
Cat 7	4,26	4,43	4,43	4,45	4,26	4,43	4,43	4,45

Bruinschalige eieren

	7.12	14.12	21.12	28.12	7.12	14.12	21.12	28.12
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	8,90	9,20	9,20	9,23	9,94	9,94	9,98	9,98
Cat 1	7,66	7,96	7,96	7,99	8,70	8,70	8,74	8,74
Cat 2	7,26	7,54	7,54	7,57	8,09	8,11	8,17	8,17
Cat 3	6,76	7,02	7,02	7,04	7,35	7,39	7,47	7,47
Cat 4	6,21	6,45	6,45	6,47	6,45	6,50	6,61	6,61
Cat 5	5,19	5,48	5,48	5,50	5,19	5,48	5,48	5,50
Cat 6	4,76	4,95	4,95	4,97	4,76	4,95	4,95	4,97
Cat 7	4,26	4,43	4,43	4,45	4,26	4,43	4,43	4,45

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	1.12	8.12	15.12	22.12	29.12
extra zware soepkippen	0,55€-0,57€	0,55€-0,57€	0,55€-0,57€	0,55€-0,57€	0,56€-0,57€
bruine soepkippen	0,19€-0,21€	0,17€-0,19€	0,15€-0,17€	0,15€-0,17€	0,15€-0,17€
witte soepkippen	0,14€-0,16€	0,12€-0,14€	0,10€-0,12€	0,10€-0,12€	0,10€-0,12€
braadkippen	0,97€-0,99€	1,02€-1,04€	1,02€-1,04€	1,03€-1,05€	1,03€-1,05€
ABC	0,96 €	0,97 €	1,00 €	1,01 €	1,01 €
konijnen	2,80 €	2,80 €	2,80 €	2,80 €	2,80 €

FOSSIL SHIELD IW

REGISTRATIENUMMER: BE-REG-00424

EFFICIËNTE EN EENVOUDIGE BESTRIJDING VAN VOGELMIJT

Fossil Shield IW is een in water emulgeerbaar biocide (op basis van synthetisch amorf Si) ontwikkeld voor een **efficiënte en eenvoudige bestrijding** van de vogelmijt in leghennenstallen. De emulsie wordt, na wassen en desinfecteren, aangebracht tijdens de leegstand dmv diverse sproeisystemen.

Verkrijgbaar in 10kg zakken.

Voor meer informatie:

DAEM ECO BV Nerumstraat, 7 B-9340 LEDE

TEL: 053 80 92 22 – MOB: 0479951744 – MAIL: c.daem@daemeco.be

Ven Poultry B.V.

ZO... NU EERST UW PARTNER IN LEVEND PLUIMVEE CONTACTEREN

Voor de werkelijke beste condities voor uw soepkippen:
www.venpoultry.nl • +32 (0)14-453040 of +31-653487136

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	7.12	14.12	21.12	28.12	7.12	14.12	21.12	28.12
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	9,50	9,80	9,80	9,83	9,50	9,80	9,80	9,83
L	7,76	8,04	8,04	8,07	7,76	8,04	8,04	8,07
M	6,76	7,00	7,00	7,02	6,91	7,00	7,11	7,09
S	5,36	5,55	5,55	5,57	5,36	5,55	5,55	5,57

Bruinschalige eieren

	7.12	14.12	21.12	28.12	7.12	14.12	21.12	28.12
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	9,90	10,20	10,20	10,23	0,94	10,94	10,98	10,98
L	8,26	8,54	8,54	8,57	9,09	9,11	9,17	9,17
M	7,21	7,45	7,45	7,47	7,45	7,50	7,61	7,61
S	5,36	5,55	5,55	5,57	5,36	5,55	5,55	5,57

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opfokvoederprijs €/100 kg	Aanpassing €/100 afgeleverde poeljen
2021/50	38,05	108,43
2021/51	38,25	109,62

Prijzen grondstoffen (per ton)

	7.12	14.12	21.12	28.12
Tarwe	254,50 €	251,50 €	237,50 €	237,50 €
Wintergerst	254,00 €	250,50 €	237,50 €	237,50 €
Maïs (15% vocht)	160,00 €	156,50 €	150,50 €	150,50 €

Bericht aan onze adverteerders

Dank

VOOR DE STEUN EN SAMENWERKING IN 2021

Om in eigen beheer een onafhankelijk, gespecialiseerd en kwaliteitsvol maandblad, evenals wekelijkse digitale nieuwsbrief en onderhouden website (www.pluimvee.be) uit te kunnen geven is jullie steun onontbeerlijk.

- Ook in 2022 zijn er terug 11 nummers ingepland van PLUIMVEE op ± de 10de van de maand
- Op woensdag is er de wekelijkse digitale nieuwsbrief met up to date informatie

Als enig gespecialiseerd vakblad is Pluimvee het gezicht, de stem en de spreekbuis van de Vlaamse pluimveesector. Het medium om uw product en of service in de kijker te stellen aan de sector.

Adverteren in het Pluimvee vakblad, op de vernieuwde website van Pluimvee of in de wekelijkse nieuwsbrief?

Mail naar advertenties@pluimvee.be

of neem contact op met Luc Maertens (+32 498 04 06 91)
of Martijn Chombaere (+32 496 24 49 54)

**Het Spoormans Team wenst u een gelukkig,
voorspoedig en gezond nieuwjaar.**

Samen zijn we klaar om de uitdagingen van morgen aan te gaan!

Spoormans

Doe met ons mee!

Regio west

J. Vergoote | +32 473 804247 | jasper.vergoote@spoormans.com
J. Poelvoorde | +32 478 776846 | jonas.poelvoorde@spoormans.com

Regio oost

V. Hofmans | +32 478 880355 | victor.hofmans@spoormans.com
L. Steurs | +32 479 257396 | lex.steurs@spoormans.com